БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Һурят-Монголой
ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 31 (6466)
ФЕВРАЛИИН 13
ПЯТНИЦА
1953 он

Сэн 20 мүнгэн.

Марксистско-ленинскэ теориие гүнзэгыгөөр шудалха

Марксистско-ленинскэ теориин һидэһөөр өөрынгөө бүхы ажал-ябуулгые эрхилдэг туладаа манай парти сэсэн мэргэн, хүсэтэй, илагдашагүй юм. Коммунистическэ партиин идеологическа хүдэлмэриие һайжаруулхын, манай бүхы кадрнуудые, бүхы коммунистнуудые марксистско-ленинскэ теорёор, общественнэ хүгжэлтын хуули ёһонуудые мэдэхэ эрдэмээр зэбсэглэхын тула саг үргэлжэ һаналаа табина.

Коммунистическэ партиин XIX съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүд, нүхэр Сталинай «СССР-тэхи социализмын экономическа проблемэнүүд» гэжэ гениальна зохёол, съезд дээрэ агуу ехэ вождиимнай хэлэһэн үгэ манай партиин идейнэ ажабайдалда шэнэ шата болоһон байна.

Манай орон дотор коммунизм байгуулгын зорилгонууд идейнэ хэмжээгээ хододоо дээшэлүүлжэ байхыень коммунистнуудые уялгална. **«Манай кадрнууд бултадаа, хэншье илгаагүй бултадаа, өөһэдынгөө идеологическа хэмжээс дээшэлүүлхын түлөө хүдэлхэ, ажабайдалһаа таһаран гээгдэхэгүйн ба партиин зорилгонуудые дүүргэжэ шадаха байхын тула партиин политическэ баян дүй дүршэлые шудалха уялгатай. Партиин гэшүүдэй ба гэшүүдтэ кандидадуудай идейнэ хэмжээе дээшэлүүлхын түлөө саг үргэлжын хүдэлмэри партийна организацинууд ябуулжа, марксизм-ленинизмдэ тэдэниие һургажа, тэдэниие политическэ бэлэдхэлтэй, ушар ёһоёо мэдэхэ коммунистнууд болгохонь шухала»** гэжэ партиин XIX съезд дээрэ хэлэһэн элидхэл соогоо нүхэр Маленков зааһан байна.

Партиин XIX съездын шиидхэбэринүүдые дүүргэн, манай республикын партийна организацинууд коммунистнуудай политическэ һуралсалые һайжаруулха талаар хэдэ хэдэн хэмжээ-ябуулгануудые бэелүүлжэ байна. Партийна комитедүүдэй пленумүүд дээрэ, партийна эхин организацинуудай суглаанууд дээрэ коммунистнуудай идейнэ хэмжээе дээшэлүүлхэ зорилгонууд тухай асуудал урданайхиһаа олоор зүбшэн хэлсэгдэдэг болоо. Партийна организацинууд өөһэдынгөө гэшүүдэй һуралсалые хүтэлбэрилхэ, хинан шалгаха хэрэгтэ нилээд анхарал хандуулна. Энээнтэй дашарамдуулан манай кадрнууд марксистско-ленинскэ теориие шудалхаяа ехээр хүсэдэг болоо. Советскэ хүнүүд түрэл партиингаа съездын материалнуудые, съезд дээрэ нүхэр Сталинай хэлэһэн түүхэтэ үгые, тэрэнэй «СССР-тэхи социализмын экономическа проблемэнүүд» гэжэ зохёолые угаа ехэ һонирхолтойгоор шудалжа байна.

Гэбэшье, партийна гэгээрэлэй системэдэ бии байһан ехэхэн дутагдалнууд үшөө усадхагдаагүй байһаар. Илангаяа бэеэ даагаад һурагшадай хүдэлмэриие хүтэлбэрилхэ хэрэг хангалтагүй байһан зандаа.

Манай республика дотор олон зуун коммунистнууд, партийнабэшэ эдэбхитэд өөһэдынгөө политическэ эрдэмые бэеэ даагаад дээшэлүүлжэ байна. Энэ хадаа марксизм-ленинизмые шудалха шалгарһан метод мүн. Бэеэ даагаад һурагшадта сагсоонь туһалаад, хүдэлмэриень хододоо хинан шалгажа байбал, тэдэнэр үнэхөөрөө һайнаар һурадаг, эрдэмээ дээшэлүүлдэг юм. Теэд партиин олон айкомууд, горкомууд партийна һуралсалай системын энэ шухала участогые халирхайгаар хүтэлбэрилнэ гэжэ бодото байдал харуулна.

Иволгын аймагай партийна организацида бэеэ даагаад һурадаг коммунистнуудай хүдэлмэри тон хангалтагүйгөөр эмхидхэгдэнхэй байна. Олон хүнүүд идейнэ хэмжээгээ бодото дээрээ дээшэлүүлнэгүй, бэеэ даагаад һурадаг гэжэ миин саарһан дээрэ тоологдоно. Зарим коммунистнууд һуралсалай түсэбшье зохёогоогүй, саашадаа юу үзэхэеэшье мэдэхэгүй байба. Партиин айкомой батаһан консультантнууд бэеэ даагаад һурагшадта туһаламжа үзүүлнэгүй, тэдэнэй хүдэлмэриие хинан шалганагүй. Зариманиинь консультантаар томилогдоһон тухайгаашье мэдээгүй байгаа. Айкомой библиотекэдэ лекцинүүд тон үсөөн уншагдана. Эдэ ехэ дутагдалнууд юун дээрэһээ гараабгэхэдэ, партиин айком, тэрэнэй пропаганда ба агитациин таһаг бэеэ даагаад һурагшадай һуралсалые ёһо тэдыгээр, канцелярскаар хүтэлбэрилдэг байна. Хэн коммунистын ямараар һуража, хэн консультантын юу хэжэ байһан тухай партиин айкомой секретарь нүхэр Попов, пропаганда ба агитациин таһагые даагша нүхэр Сотнич мэдэхэгүй байгаа. Айкомой секретарьнууд бэеэ даагаад һурагшадтай хөөрэлдэдэггүй, ажалаарнь һонирходоггүй юм. Иимэ хиналтагүй байһан дээрэһээ зарим хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэдшье, жэшээнь нүхэд Бурдуковский, Макогонов, Сахаров, Якимец гэгшэд өөһэдынгөө идейно-теоретическэ хэмжээе дээшэлүүлхэ хэрэгтэ харюусалгагүйгөөр хандадаг болоһон, арад зоной дунда политическэ хүдэлмэри ябуулхаяа болишоһон байна.

Иимэрхүү байдал мүн Заиграйн аймагай партийна организацида үзэгдэнэ. Бэеэ даагаад һурагшадай ямараар хүдэлмэрилжэ байһан тухай, тэдэндэ ямар туһаламжа хэрэгтэй байһан тухай партиин айком һайса мэдэдэггүй, тэдэнэй юу хэжэ байһые шалгадаггүй юм. Харин тиихэдэ олон коммунистнууд, тэрэ тоодо аймагай центрын хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд политическэ эрдэмээ дээшэлүүлхэ гэжэ оролдоногүй, һанаа амар һуужа һуунад. Иимэ байдалые саашадаа тэсэхын аргагүй.

Партийна организацинууд ба комитедүүд партиин шэнэ Уставай ёһоор коммунистнуудта шанга эрилтэ хэжэ, марксистско-ленинскэ теориие гүнзэгыгөөр шудалхын түлөө тэдэнэй харюусалгые дээшэлүүлхэ, тэдэнэй хүдэлмэриие тодорхойгоор хүтэлбэрилхэ уялгатай. Бэеэ даагаад һурагшадта туһалха, һуралсалыень хүтэлбэрилхэ ба шалгаха талаар консультантнууд ехэ үүргэтэй байна. Тиимэһээ тэдэнэй ажал-ябуулгада сагүргэлжэ анхарал хандуулжа байха шухала. Бэеэ даагаад һурагшадта туһаламжа болгон партийна комитедүүдэй библиотекэнүүдтэ лекци саг сагтань уншажа, консультаци үнгэргэжэ байха, һурагшадай семинар болон хөөрэлдөө эмхидхэхэ хэрэгтэй. Тэрээнһээ гадна, партиин айкомууд, райкомууд болон горкомуудай секретарьнар тус тус коммунистнуудтай хөөрэлдэжэ, ямараар һуража байһан тухайнь һонирхожо байха зэргэтэй.

Манай кадрнууд марксистско-ленинскэ теориие гүнзэгыгөөр шудалаад лэ байхадаа урдаа табигдаһан зорилгонуудые амжалтатайгаар шиидхэжэ шадаха, политическэ һэрэмжэтэй байха, алмай һүлэр ябадал гаргахагүй байна. Коммунистнуудай теоретическэ эрдэмые, политическэ оюун мэдэрэлые ба революционно һэрэмжые саг үргэлжэ, оролдосотойгоор дээшэлүүлжэ байха гээшэ партийна организацинуудай шухалын шухала зорилго мүн.

СССР-эй Наукануудай академидэ

Союзна республикануудай наукануудай академинүүдэй научна ажал-ябуулгые хүтэлбэрилхэ Соведэй январиин 10-най пленарна заседани дээрэ союзна республикануудай наукануудай академинүүдэй президентнүүдэй: А. В. Палладинай (Украинска ССР), В. Ф. Купревичын (Белорусска ССР), М. М. Алиевай (Азербайджанска ССР), В. А. Амбарцумянай (Армянска ССР), Н. И. Мусхелишвилиин (Грузинска ССР), Д. А. Кунаевай (Казахска ССР), Т. З. Захидавай (Узбекскэ ССР) элидхэлнүүд шагнагдаба.

Партиин XIX съездын шиидхэбэринүүдэй ба «СССР-тэхи социализмын экономическа проблемэнүүд» гэжэ И. В. Сталинай зохёолой үндэһөөр наукануудай республиканска академинүүдэй научна ажал-ябуулгын гол шэглэл эдэ элидхэлнүүд соо харуулагдаба.

(ТАСС).

КПСС-эй ОБКОМДО

Республикын колхозуудта тоосоото ба тоосоото-һунгуулиин суглаануудта бэлэдхэлэй ба тэдээниие үнгэргэлгын дутагдалнууд тухай

Һаяхан КПСС-эй обкомой бюро болбол «Республикын колхозуудта тоосоото ба тоосоото-һунгуулиин суглаануудта бэлэдхэлэй ба тэдээниие үнгэргэлгын дутагдалнууд тухай» асуудал зүбшэн хэлсээ. Республикын колхозуудта тоосоото ба тоосоото-һунгуулиин суглаануудые бэлэдхэлдэ ба үнгэргэлгэдэ ехэхэн дутагдалнууд бии гэжэ энэ асуудалаар абтаһан тогтоол соо тэмдэглэгдэнэ.

Закаменай, Сэлэнгын, Бичурын, Хэжэнгын ба бусад хэдэн аймагуудай олон колхозуудта жэлэй тоосоонуудые табилгын хүдэлмэри унжагайруулагдана, зөөри хэгшолые инвентаризацилга ба шалгалга дүүргэгдээгүй байна, тэрэнэй эсэстэ колхозуудта тоосоото ба тоосоото-һунгуулиин суглаануудые үнгэргэхэ календарна түсэбүүд таһалдуулагдаа.

Тоосоото ба тоосоото-һунгуулиин суглаануудта бэлэдхэлэй ба үнгэргэлгын түлөө харюусалгатай байһан партиин айкомуудай ба аймгүйсэдкомуудай хүдэлмэрилэгшэд эхэнхидээ суглаанай зарлагдаха үдэр колхозуудта гарана, тоосоонуудай шанарые, колхозуудые эмхидхэлэй-ажахын талаар бэхижүүлхэ хэмжээ-ябуулгануудые эртээнһээ шалгажа үзэнгүй, суглаанда бэлэдхэлгэдэнь колхозуудай правлениинүүдтэ бодото туһаламжа үзүүлнэгүй. Тэрэнэй эсэстэ хүдөө ажахын культурануудай бага ургаса ба нийтын малажалһаа бага ашаг шэмэ абтаһанай шалтагаанууд колхозуудай зарим түрүүлэгшэнэрэй тоосоото элидхэлнүүд соо гүнзэгыгөөр элирүүлэгдэнэгүй, партиин XIX съездын шиидхэбэринүүдээр хүдөө ажахын урда табигдаһан гол шухала зорилгые бэелүүлгэдэ колхозникуудай анхарал хандуулагданагүй.

Тарбагатайн, Закаменай, Яруунын, Мухаршэбэрэй болон бусад аймагуудай зарим колхозуудта суглаанууд доодо хэмжээндэ, артелиин правлениинүүдэй, шалгалтын комиссинуудай, таряанажалай бригадануудай бригадирнуудай ба фермэнүүдые даагшадай хүдэлмэриин дутагдалнуудые хүсэд һайн шүүмжэлэлгүйгөөр үнгэргэгдэнэ.

Колхозуудта тоосоото ба тоосоото-һунгуулиин суглаануудта бэлэдхэл ба үнгэргэлгэдэ иимэ ехэ дутагдалнууд яахадаа тохёолдооб гэхэдэ, колхозуудые эмхидхэлэй-ажахын талаар саашадань бэхижүүлгэдэ шэглүүлэгдэһэн ажахын-политическэ шухалын шухала энэ хэмжээ-ябуулгада партиин айкомууд ба аймгүйсэдкомууд анхаралаа хүсэд хандуулнагүй.

КПСС-эй обкомой бюро болбол колхозуудта тоосоото ба тоосоото-һунгуулиин суглаануудые бэлэдхэлдэ ба үнгэргэлгэдэ бии байһан ехэ дутагдалнуудые усадхахыень, тэдээндэ һайнаар бэлэдхэлтэ ба эмхитэйгээр үнгэрэлгэ хангахыень партиин айкомууд ба аймгүйсэдкомуудһаа эрибэ. Суглаануудта бүхы колхозникуудые хабаадуулха, колхозой хүдэлмэридэ байһан дутагдалнуудые колхозникуудай эдэбхитэйгээр шүүмжэлхэ ба өөрыгөө шүүмжэлэл дэлгэрүүлхэ ябадал түйлаха шухала.

Гурэнэйнгөө урдахи уялгануудые колхозуудай дүүргэһэнэй һүүлээр хүдөө ажахын артелиин Уставай ёһоор, олон һалбаритай колхозно үйлэдбэриие амжалтатайгаар хүгжөөхэдэ шухала хэрэгтэй зэргээрнь үрһэнэй, фуражна, страховой болон нийтын бусад фонднуудые байгуулгада анхаралаа хандуулха. Мүн тэрэшэлэн колхозникуудай ажалта үдэртэ продуктнуудые ба мүнгэ саг соонь хубаахын тула тоосоото ба тоосоото-һунгуулиин суглаануудта бэлэдхэлэй ба үнгэргэлгын үедэ колхозуудта натуральна болон мүнгэн доходуудые зүбөөр хубааха хэрэгтэ онсо анхарал хандуулха ёһотой.

Тэрэшэлэн хүдөө ажахын дээдэ ба дунда эрдэмтэй, политическэ болон хэрэгтэйнгээ талаар шалгагдаһан колхозуудые хүтэлбэрилхэ шадабаритай мэргэжэлтэдые колхозуудай түрүүлэгшэнэрээр дэбжүүлхэ хэрэгтэй. Мүн колхозуудай түрүүлэгшэнэрээр һунгагдаһан хүдөө ажахын мэргэжэлтэдые тэрэ хүдэлмэридэнь бэхижүүлхэ ба колхозуудые хүтэлбэрилгэдэнь тэдээндэ зохихо туһаламжа үзүүлхэ зэргээр колхозуудай түрүүлэгшэнэрэй кадрнуудые саашадань бэхижүүлхэ хэмжээнүүдые абаха хэрэгтэй. Таряанажалай бригадануудай бригадирнуудай, малажалай фермэнүүдые даагшадай, шалгалтын комиссинуудай түрүүлэгшэнэрэй, бухгалтернуудай (счетоводуудай) состав ба колхозуудай хүтэлбэрилхы бусад кадрнууд бэхижүүлэгдэхэ; урдынгаа хүдэлмэридэ нэрээ гутааһан хүнүүд колхозуудай хүтэлбэрилхы тушаалда дэбжүүлэгдэхэгүй ёһотой.

Хүдөө ажахын артелиин Уставые эбдэхэ ябадал усадхаха, колхозуудһаа хуули бусаар абтаһан нийтын газар, хулгайлагдаһан мал, продуктнууд, мүнгэ болон бусад зөөри хэгшолые бусааха, дебиторско үри зээлиие усадхаха, колхозууд ба колхозникуудай хоорондын тоосоое гуримшуулха талаар эрид шууд хэмжээнүүдые тэрэшэлэн абаха шухала байһан тухай тогтоол соо тэмдэглэгдэнэ.

Хүдөө ажахын министерство, партиин айкомууд ба аймгүйсэдкомууд болбол колхозуудай тоосоото ба тоосоото-һунгуулиин суглаануудта МТС-үүдэй директорнууд болон хүтэлбэрилхы бусад хүдэлмэрилэгшэдые хабаадуулха, тиигэжэ МТС колхоз хоёрой батадһан договорнууд соогоо абаһан уялгануудаа дүүргэлтын дүнгүүдые, илангаяа хүдэлмэриин болзор ба шанарые, мүн тэрэшэлэн МТС-эй хүдэлмэриие һайжаруулха тухай дурадхалнуудые колхозуудай суглаанууд дээрэ зүбшэн хэлсэхэ ябадал хангаха уялгатай.

Тэрэшэлэн колхозуудай урда мүнөө байһан зорилгонуудые мартажа болохогүй. Хүдөө ажахын министерство, партиин айкомууд ба аймгүйсэдкомууд болбол колхозуудта тоосоото ба тоосоото-һунгуулиин суглаануудта бэлэдхэлэй ба үнгэргэлгын үедэ малай үбэлжэлгые һайжаруулха, тэжээл зүбөөр ба гамтайгаар гаргашалха, нийтын малай харууһалгые һайжаруулха ба бүрин бүтэнөөр байлгаха нэмэлтэ хэмжээнүүдые абаха ёһотой. Мүн хабарай тарилгада бэлэдхэхэ шухала хэрэгтэй үрһэнэй фонднуудые байгуулха ба үрһэ хүрэнгые тарилгада бэлэдхэхэ, хүдөө ажахын зэр зэмсэгүүдые саг соонь, һайн шанартайгаар заһабарилха, шотагай үтэгжүүлгэнүүдые суглуулха ба полинуудта гаргаха, 1953 ондо үндэр баян ургаса хуряахын, тэжээлэй бата бэхи база байгуулхын ба нийтын малажал хүгжөөхэ түсэбүүдые дүүргэхын тула бүхы шухала условинуудые байгуулха хэрэгтэ колхозникуудай анхаралые хандуулха ёһотой.

Партиин Кабанскын, Байкало-Кударын, Баргажанай, Хэйто-Байгалай ба Прибайкальска айкомууд ба аймгүйсэдкомууд загаһа барилгын артельнүүдэй Уставай ёһоор, загаһа барилгын колхозуудта тоосоото ба тоосоото-һунгуулиин суглаануудые 1953 оной февралиин 20 болотор үнгэргэхэ уялгатай. Тиихэ зуураа, тэдэнэр артельнүүдые эмхидхэлэй-ажахын талаар саашадань бэхижүүлхэ, артелиин Уставые наринаар сахиха, артелиин гэшүүдэй ажалые эмхидхэхэ ба ажалай журам бэхижүүлхэ, хабарай загаһа барилгын хүдэлмэридэ загаһа барилгын колхозуудай саг соогоо, һайнаар бэлэдхэхэ, загаһа бариха ба гүрэндэ загаһа тушаахя тогтоогдоһон түсэбүүдээ колхоз бүхэнэй дүүргэхэ ябадалда болото туһаламжа үзүүлхэ хэрэгтэ онсо анхаралаа хандуулха ёһотой.

Тэрэшэлэн тоосоото ба тоосоото-һунгуулиин суглаануудые үнгэргэхэ болзороо гээһэн колхозуудта туһаламжа үзүүлхэ хэмжээнүүд тогтоол соо хараалагдаа.

Колхозуудта тоосоото ба тоосоото-һунгуулиин суглаануудта бэлэдхэл ба үнгэргэлгэдэ колхозуудай партийна ба комсомольско эхин организацинуудай эдэбхитэйгээр хабаадалга хангаха шухала байһан тухай заагдана.

Колхозуудта тоосоото ба тоосоото-һунгуулиин суглаануудта бэлэдхэлэй ба үнгэргэлгын асуудалнуудые, түрүү колхозуудай хүдэлмэриин дүй дүршэлые үргэнөөр харуулха, хүдөө ажахын артелиин Устав тухай статьянууд болон консультацинуудые хэблэхэ гэжэ республиканска ба аймагай газетэнүүд уялгалагдаа.

Коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй сталинска блогой кандидадууд

Ордэнто заводой стахановец

—Ленин—Сталинай партиин илагдашагүй, мүнхэ хэрэгтэ шадабари мэргэжэлээ, хүсэ шадалаа үгэхэ эгээн түрүү, эрхимүүдэй эрхимые нютагай Соведэй депутадуудта кандидадуудаар дэбжүүлхэ бидэнэрэй уялга,—гэжэ Ленинэй ордэнто паровозо-вагонно заводой кузнечнэ цехын коллективэй гэшүүдэй һунгуулиин урда тээхи суглаан дээрэ тус цехын прессовщик нүхэр Климбовский хэлээ һэн.

—Зүб, зүб! Манай цехын коллектив соо иимэ шанартай хүнүүд яһала олон. Тэдэнэр советскэ Эхэ орон дотороо коммунизм байгуулха хэрэгтэ бүхы хүсэ шадалаа, эрдэм мэргэжэлээ үгэнэ,—гэһэн абяан цехын улаан булангай уужам һаруул зал соо соностоо һэн. Үнэхөөрөөшье энэ цехтэ түрүү хүнүүд олон юм.

Һунгуулиин урда тээхи хамтын суглаанай трибунада гараһан түмэршэ дархан нүхэр Подгорский Улан-Удэ городой Железнодорожно районой Соведэй депутадта кандидадаар Егор Михайлович Молчун гэгшын кандидатурые дэбжүүлхэдэнь, суглаанда хабаадагшад нэрьемэ альгаташалгаар энэ дурадхалые угтаһан байгаа. Энэ хүн арад зоной этигэл найдабариие ажал хүдэлмэреэрээ харюулжа шадаха гүрэнэй ажал-ябуулагша болохо гэжэ суглаанда ерэгшэд өөһэд хоорондоо хөөрэлдөө һэн.

Егор Михайлович Молчун паровозо-вагонно заводой энэ цехтэ аяар 16 жэл соо таһалгаряагүй ажаллажа байна. Энэ үе соо нүхэр Молчун эршэтэ ажалаараа, ажалай журамые наринаар сахидагаараа гансашье цехынгээ коллективэй дунда бэшэ, харин бүхы заводойнгоо коллективэй дунда хүндэтэй болоһон байна. Үни удаан саг соо түмэршэ дарханаар ажаллажа, баян дүй дүршэлтэй болоһон хадаа хэдэн арбаад залуушуулые өөрынгөө мэргэжэлдэ һургаа.

Түмэршэ дарханай мэргэжэлые һайнаар шудалһанай ашаар хүдэлмэри дээрээ эрхим показатель түйлана, хэлаанайнгаа даалтабариие 200—220 процент хүрэтэр дүүргэхэһээ гадна, гансал эрхим шанарай продукци үйлэдбэрилэн гаргана. Егор Михайлович хоёрзуутанай нэрэзэргэ бүри лайнай хойто тээхи Сталинска табанжэлэй түрүүшын жэлдэ олоо һэн.

—Хоёрзуутан болохо гээшэ тон хүндэтэй хэрэг мүн. Теэд, бидэ советскэ хүдэлмэришэд гансал тоо намнаха ёһогүйбди. Тоо намнаха гээ һаа, би 3—4 нормо дүүргэхэ байнаб. Гэхэ зуура, бүтээн гаргагдадаг продукциин шанарыень һайжаруулха, мүн ассортиментыень ургэдхэхэ зорилго табадахи сталинска табанжэлэй түсэб соо табигдана. Тиимэһээ продукци бүтээлгын темпые шанартайнь зүбөөр зохилдуулан ябуулхые оролдогшоб, нигэжэ нүхэдтөөшье хэлэгшэб,—гэжэ Егор Михайлович омогтойгоор хөөрэнэ.

Стахановец—түмэршэ дархан Егор Михайлович Молчун һунгагшадайнгаа этигэл найдабариие саашадааашье эршэтэ ажалаараа харюулха байна.

Һунгуулиин № 56 округой һунгагшад февралиин 22-то Эхэ оронойнгоо энэ патриодой түлөө голосуудаа нэгэн дуугаар үгэхэ байна.

Г. Бадмаев.

Токарь Анастасия Севастьянова

Анастасия Дмитриевна Севастьянова Улан-Удын судна заһабарилгын заводто 1941 онһоо хойшо ажаллана. Өөрынгөө оролдосотой ажалаар токариин мэргэжэл богонихон болзор соо шудалаа һэн.

Час, минута бүхэниие дүүрэнээр ашаглан, ажалайнгаа үдэрые ниитаруулха зуураа, үдэрэйнгөө нормые 200 процент, заримдаа тэрээнһээшье дээшэ дүүргэдэг стахановка болоһоор үнинэй. Гадна, олон залуушуулда өөрынгөө мэргэжэл заажа үгэһэн ба тэдэниие токариин мэргэжэлдэ һургаһан байна.

Нүхэр Севастьяновагай стахановска ажалые манай правительство үндэрөөр сэгнээ. Мүнөө тэрэнэй үбсүүн дээрэ «Ажалай габьяагай түлөө» гэһэн медаль яларна. Тэрэшэлэн Бурят-Монголой АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотаар шагнагдаһан байна.

Тус заводой коллективэй гэшүүдэй һунгуулиин урда тээхи хамтын суглаан боложо, ажалшадай депутадуудай городской Соведэй депутадта кандидадые дэбжүүлхэ асуудал зүбшэн хэлсэхэдээ, эгээн түрүүлэн, нэгэн дуугаар Анастасия Дмитриевнае нэрлээ һэн. Мүнөө городской Соведтэ һунгаха һунгуулиин 75-дахи округой һунгагшад энэ оной февралиин 22-то нэгэн хүн шэнгеэр һунгуулиин урнада ерэжэ, нүхэр Севастьяновагай түлөө голосуудаа үгэхөөр бэлэн байна.

Л. Бондаренко.

Ажалаараа шалгарһан эхэнэр

Дээдэ-Березовкын хирпиисын заводой коллектив һунгуулиин № 230 округһоо Улан-Удын городской Соведэй депутадта кандидадаар өөрынгөө хүдэлмэришэн Екатерина Яковлевна Зинченко гэгшые дэбжүүлээ.

Екатерина Яковлевна 1948 онһоо хойшо хирпиисын заводто хүдэлмэрилнэ. Тэрэ хадаа өөрынгөө ажалые гүйсэд һайнаар мэдэхэ, дүй дүршэлтэй хүдэлмэришэн юм. 5 жэл соо тэрэ оролдосотойгоор ажаллаха зуураа, хэдэн олон хүдэлмэришэдые өөрынгөө мэргэжэлдэ һургажа, дүршэлтэй хүдэлмэришэд болгоһон байна.

Нүхэр Зинченко 1948 онһоо хойшо жэл бүхэндэ нормоёо 150-һаа 200 процент хүрэтэр эрхим шанартайгаар дүүргэжэ, заводой дирекциин хэдэн грамота абаһан, баясхаланда хүртэһэн байна. Энэ жэлэй январь һарын даалгабариие хоёр дахин үлүүлэн дүүргэжэ, стахановска ажалаараа завод соогоо шалгараа.

Екатерина Яковлевна даалгагдаһан хэрэгтээ хододоо харюусалгатайгаар хандадаг. Энэ үе соо мэргэжэл шадабаряа нилээд дээшэлүүлээ. Мүн нийтын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаададаг байна. Нүхэр Зинченко 1948 онһоо хойшо профсоюзай заводской комитедэй гэшүүн юм.

Дээдэ-Березовкын хирпиисын заводой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон албахаагшад нүхэр Зинченкын ажалые үндэрөөр сэгнэжэ, гэрэшиие ажалшадай депутадуудай городской Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлһэн байна.

Н. Цынгуев.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Бэеэ даагаад һурагшадай худэлмэриие хүтэлбэрилхэ

Хориин аимагай партийна организацида 110 гаран коммунистнууд политическэ эрдэмээ бэеэ даагаад дээшэлүүлхые хүсэһэн юм. Тэдэнэй олонхинь мүнөө партиин XIX съездын материалнуудые, «СССР-тэхи социализмын экономическа проблемэнүүд» гэжэ нүхэр Сталинай зохёолые шудалжа байна.

Теэд партиин айкомой, тэрэнэй пропаганда ба агитациин таһагай зүгһөө бэеэ даагаад һуража байһан коммунистнуудай политическэ һуралсалда туһаламжа үзүүлэгдэдэггүй, хиналта хэгдэдэггүй дээрэһээ тэдэнэй зариманиинь өөһэдынгөө һуралсалай түсэбые дүүргэнэгүй. Тэрээнһээ байтагай түсэбэйнгөө ёһоор һуража эхилээгүй коммунистнууд олон. Партиин айкомой пропаганда ба агитациин таһаг бэеэ даагаад һурагшадта туһалха лекцинүүдые үсөөн уншуулдаг, семинарнуудые үнгэргэдэггүй юм.

Бэеэ даагаад һурагшадта туһаламжа үзүүлхын тулада консультантнууд томилогдоһон байгаа. Теэд партиин айкомой ба парторганизацинуудай зүгһөө хиналта хэгдэдэггүй дээрэһээ олонхи консультантнууд өөһэдынгөө уялгые муугаар дүүргэдэг, зариманиинь юушье хэдэггүй байха юм.

Эдэ бүгэдэһөө боложо бэеэ даагаад һурадаг коммунистнууд өөһэдынгөө идейно-политическэ хэмжээе дээшэлүүлхэ хэрэгтэ хайша хэрэгээр хандана. Жэшээлхэдэ, МГБ-гэй районно отделениин начальнигай уялгые дүүргэгшэ, КПСС-эй гэшүүн нүхэр С. Содномон марксизм-ленинизмын 6 зохёол үзэхэ гэжэ һуралсалайнгаа түсэб соо жэлэй эхиндэ хараалһан юм. Харин нүхэр Содномон партийна организациин, консультант нүхэр Ренчиновэй ямаршье хиналта ба эрилтэ хэдэггүй дээрэһээ мүнөө хүрэтэр нэгэшье зохёол шудалаадүй байна. Гадна, нүхэр Содномон партиин XIX съездын материалнуудые, «СССР-тэхи социализмын экономическа проблемэнүүд» гэжэ нүхэр Сталинай зохёолые шудалжа эхилээгүй юм. Тэрээнһээ байтагай, партиин айкомой библиотекэдэ үнгэргэгдэдэг лекци, элидхэлнүүдтэ ябадаггүй.

Партиин айкомой пропаганда ба агитациин таһаг бэеэ даагаад һурагшадтай һаяхан хөөрэлдөө үнгэргөө. Нүхэр Содномон табадахи табанжэлэй түсэб тушаа партиин XIX съездын директивэнүүдээр промышленностиин, хүдөө ажахын ба культурын талаар хараалагдаһан ехэ зорилгонуудые мэдэхэгүй байба.

Консультантнууд бэеэ даагаад һурагшадта туһаламжа үзүүлжэ, тэдэнэй һуралсалые саг үргэлжэ хинажа байха ёһотой аад, энэ харюусалгатай даалгабаридаа ёһо тэдыгээр хандана. Консультантаар баталагдаһан аймсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшын орлогшо нүхэр Ренчинов энэ даалгабаридаа анхаралаа багаар хандуулдаг байна. Нүхэр Ренчинов өөртөө даалгагдаһан коммунистнууд нүхэд Содномон, Волков, Балдагуев, Печкин гэгшэдтэй нэгэшье консультаци үнгэргөөгүй юм. Тиимэһээ эдэ коммунистнууд политическэ һуралсалаа эхилээгүй байха юм.

Бэеэ даагаад һураха ёһотой 20 гаран коммунистнууд һуралсалайнгаа түсэб дүүргэлэггүй, зариманиинь түсэбшье табяагүй байха юм. Жэшээлхэдэ, Үдын МТС-эй директор нүхэр Кравченко, аймсоведэй гүйсэдкомой арадай гэгээрэлэй таһагай инспектор С. Д. Бельдуева, «Маслопромой» аймагай конторын эрхилэгшэ И. И. Борисов ба бусад өөһэдынгөө идейно-политическэ хэмжээе дээшэлүүлхэ хэрэгтэ огто анхарал хандуулнагүй.

Марксистско-ленинскэ теориие шудалха хэрэгтэнь партийна, советскэ кадрнуудта партиин айкомой библиотекэ ехэхэн туһаламжа үзүүлхэ ёһотой. Партиин Хориин айкомой библиотекэ, тэрэниие даагша нүхэр Жаргалон бэеэ даагаад һурадаг коммунистнуудай һуралсалые бодотоор хүтэлбэрилдэггүй, тэдэндэ бодото туһаламжа үзүүлдэггүй байна.

Партийна эхин организацинууд бэеэ даагаад һурадаг коммунистнуудай һуралсалые һайнаар эмхидхэдэггүй, тэдэнэй һуралсалые хинажа шалгажа байдаггүй юм.

Манай кадрнуудта партиин XIX съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые, «СССР-тэхи социализмын экономическа проблемэнүүд» гэжэ нүхэр Сталинай гениальна зохёолые гүнзэгыгөөр ойлгуулха гээшэ партийна организацинуудай шухалын шухала зорилго мүн. Кадрнуудай бэеэ даагаад һуралсаха хэрэгтэ тохёолдоһон дутуунуудые усадхахын тулада тэдэнэй һуралсалай хойноһоо саг үргэлжэ хиналта хэжэ байха, тэдэндэ хододоо туһалха хэрэгтэй.

Б. Цыбенов.

Теоретическэ конференци болобо

КПСС-эй Зэдын айком марксистско-ленинскэ теориие бэеэ даагаад шудалагшадтай теоретическэ конференци «Коммунистическэ партиин манифест» гэжэ Маркс ба Энгельсын зохёолоор үнгэргэбэ.

Конференциин үнгэргэгдэхэһөө бүри урид тус зохёол тухай лекци уншагдаһан, бэеэ даагаад һурадаг коммунистнуудта, аймцентрын интеллигенцидэ конференци үнгэргэхэ түсэб эртээнһээ үгтэһэн, элидхэлшэд томилогдоһон байгаа.

Тиимэһээ тэндэ хабаадагшад тус зохёол тушаа эдэбхитэйгээр үгэ хэлэжэ, конференци һайнаар үнгэргөө.

В. Жаркой.

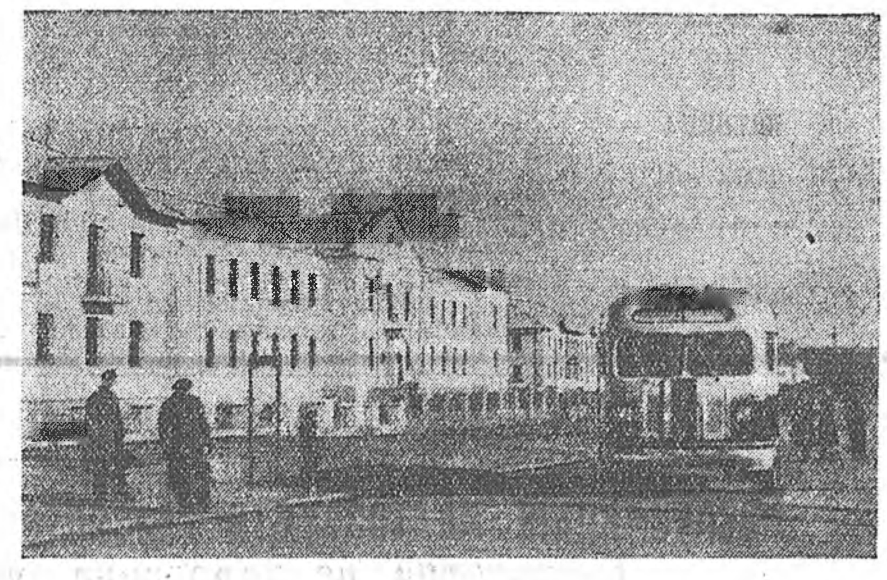

Сталинска область. Һунгагшадай захяа дүүргэн, шэнэ Донбасс городто 2 жэлэй турша дотор 4 мянга гаран квадратна метр гэр байрын талмай горнягуудта зорюулагдан баригдаа. Шэнэ Донбасс областиин центр Сталино городтой ба областиин бусад районуудтай автобусна холбоогоор харилсана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Шэнэ Донбассе городой центрһээ Сталино ошожо ябаһан автобус харагдана. **ТАСС-эй фотохронико.**

ЗАКАМЕНАЙ АЙМАГТА

ДАМЖУУЛГЫН УЛААН ТУГ

«Майн нэгэн» колхоз 1952 ондо таряанажалай ба малажалай талаар ехэ амжалта түйлажа, аймагайнгаа колхозуудай дунда социалистическэ мүрысөөндэ түрүүлһэн байна. Энэ амжалтынгаа түлөө аймсоведэй гүйсэдкомой, КПСС-эй айкомой дамжуулгын Улаан тугта хүртэбэ.

Мүн «Коминтерн» колхоз малажал хүгжөөхэ үнгэрэгшэ жэлэйнгээ түсэбые бүхы түрэлэй малаар дүүргэһэнэйнгээ түлөө аймсоведэй гүйсэдкомой, КПСС-эй айкомой дамжуулгын Улаан туг абаба.

ТҮРҮҮШҮҮЛЭЙ СУГЛААН

Аймагай центр Цакир тосхондо хүдөө ажахын түрүүшүүлэй ба мэргэжэлтэдэй суглаан боложо, тэрээндэ 100 гаран хүн хабаадалсаба.

Тус суглаан дээрэ аймсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Гармаев «1952 оной хүдөө ажахын жэлэй дүнгүүд, 1953 оной зорилгонууд» гэһэн элидхэл хэбэ.

Зүблөөндэ хабаадагшад 1953 ондо хүдөө ажахыгаа улам хүгжөөхэ социалистическэ уялгануудые абаба.

ТҮРҮҮЛЭГШЭНЭРЭЙ СЕМИНАР

Аймагай колхозуудай түрүүлэгшэнэрэй семинар үнгэргэгдөө. Түрүүлэгшэнэр хүдөө ажахын артелиин Сталинскэ Устав тухай, колхозуудые эмхидхэлэй талаар бэхижүүлхэ зорилгонууд тухай элидхэлнүүдые зүбшэн хэлсэһэн, «СССР-тэхи социализмын экономическа проблемэнүүд» гэжэ нүхэр Сталинай гениальна зохёолоор лекци шагнаһан байна.

Тэдэнэр худэлмэриингөө дүй дүршэл тухай хөөрэлдэбэ.

ЭЛЕКТРЫН ГЭРЭЛТЭЙ БОЛОБО

Цакирай сомоной Молотовой нэрэмжэтэ колхозой центртэ кинодвигателиин мотор тодхогдобо. Колхозой клуб, правлени, уншалгын байшан, Бургын эхин һургуули электрын галаар гэрэлтүүлэгдэдэг болобо.

КОНЦЕРТ ТАБИБА.

Цакирай дунда һургуулиин һурагшадай уранһайханай самодеятельностиин коллектив аймагайнгаа колхозуудта, аймцентрын зондо һонин концертнүүдые табина. Концертын программада дуунууд, шүлэгүүд, танцанууд ороно. Мүнөө энэ коллектив һунгуулиин үдэртэ табиха шэнэ программа бэлдэжэ байна.

Мыло-Бортын сомоной хүдөөгэй клубай дэргэдэхи уранһайханай самодеятельностиин коллектив дүтүүр байһан колхозуудтаа ошожо, концерт, зүжэг наада харуулна.

Р. Гармаев,
Б. Дашиев.

Колхознигуудай баян олзо

Яруунын аймагай колхозуудта 1952 оной худэлмэриин дүнгүүд гаргагдажа, колхознигуудай ажалта үдэрнүүдтэ олзо доход хубаагдажа, ажалай нэмэлтэ түлэбэри үгтэжэ захалаанхай.

Жэшээлхэдэ, Маленковой нэрэмжэтэ колхозой һаалишан Дымбрылова хоёр басагадтаяа нёдондо жэлдэ 1592 ажалта үдэр оложо, тэрээндээ 3184 түхэриг мүнгэ, 39 центнер орооһо, 48 килограмм мяха абаа. Һаалишан Д. Майдарова хүбүүнтэеэ хоюулан 1262 ажалта үдэр оложо, 2527 түхэриг мүнгэ, 31 центнер орооһо, 40 килограмм мяха абаһан байна.

Ц. Дандаров.

СОВЕТСКЭ ПРАВИТЕЛЬСТВЫН НОТО

Израильдахи Советскэ Миссиин территори дээрэ бомбын тэһэрһэнтэй дашарамдуулан Израилиин Правительствотай дипломатическа харилсаануудые болюулха тухай

СССР-һээ Израильда байгаа Миссиин территори дээрэ февралиин 9-дэ хара һанаата этэгээдүүд полициин зүбшөөлтэйгөөр бомбо тэһэлбэ, тиихэдэнь Посланнигай һамган К. В. Ершова, Миссиин сотруднигай һамган А. П. Сысоева ба Миссиин сотрудник И. Г. Гришин гэгшэд шархатаба. Миссиин байшангай зарим хубинь һандаргагдаа.

Февралиин 10-да Израилиин Президент ба Гадаадын хэрэгүүдэй министерство Советскэ Миссидэ бэшэгүүдые эльгээбэ, бэшэгүүд соогоо тэдэнэр дээрэ дурсагдаһан гэмтэ хэрэгые буруушааһан тухайгаа мэдүүлнэ, Израилиин Правительствын үмэнэһөө энээн тушаа гэмшэнэ.

Гэбэшье, Израилиин Правительствын иимэ мэдүүлгэнүүд ба гэмшэлгэнүүд хадаа Советскэ Союз тушаа зэбүүрхэл үүдхэхэ, СССР-тэ эсэргүү дайсан харша ябуулгануудые тухирха хэрэгтэ Израилиин Правительствын түлөөлэгшэдэй сэхэ хабаадаһан олон баримтануудта бүрин зүришэнэ.

Февралиин 11-дэ Советскэ Правительство иимэ удхатай нотые Израилиин Правительствода эльгээгээ гэбэл:

«СССР-һээ Израильда байгаа Миссиин территори дээрэ хара һанаата этэгээдүүд февралиин 9-дэ полициин зүбшөөлтэйгөөр бомбо тэһэлбэ, тиихэдэнь Посланнигай һамган К. В. Ершова, Миссиин сотруднигай һамган А. П. Сысоева ба Миссиин сотрудник И. Г. Гришин гэгшэд хүндөөр шархатаба. Тэһэрэлгын болоходо СССР-эй Миссиин байшан гэмтээгдээ.

Февралиин 10-да Израилиин Президент ба Гадаадын хэрэгүүдэй министерство СССР-эй Миссидэ бэшэгүүдые эльгээбэ, бэшэгүүд соогоо тэдэнэр хэгдэһэн хорото хэрэг тушаа гэмшэнэ, энэ гэмтэ хэрэгые Израилиин Правительствын буруушааһан тухай, гэмтэдые бэдэрэн олохо ба хэһээхэ талаар абтажа байгаа хэмжээнүүд тухай мэдүүлнэ.

Гэбэшье, Советскэ Союз тушаа зэбүүрхэл болон атаа жүтөө саг үргэлжэ үүдхэлгэдэ, Советскэ Союзда эсэргүү дайсан харша ябуулгануудые тухиралгада Израилиин Правительствын түлөөлэгшэдэй хабаадаһан арсалтагүй баримтануудай ниитэдэ мэдээжэ болоод байхада, февралиин 9-дэ Советскэ Миссиин территори дээрэ хэгдэһэн террористическэ ябуулга тушаа Израилиин правительствын мэдүүлгэнүүдэй ба гэмшэлгэнүүдэй худал байһаниинь тон тодорхойгоор харагдана, энэнь Советскэ Союзда эсэргүү хэгдэһэн гэмтэ хэрэгэй мүрые сараа үгы хэхэ ба энэ хорото хэрэгэй түлөө Израилиин Правительствода тохогдохо харюусалгаһаа зайсаха зорилготой юм.

Израилиин зонхилхы партинуудай хэблэлдэ толилогдодог статьянуудһаа гадна, парламентда эдэ партинуудай түлөөлэгшэдэй ба Израилиин Правительствын гэшүүдэй хэлэһэн үгэнүүд, тусгаарлабал Советскэ Союзда эсэргүү дайсан харша ябуулгануудые элеэр тухирагша Гадаадын хэрэгүүдэй министр Шаретын энэ оной январиин 19-дэ хэлэһэн үгэнь хардалтын шэнжэтэй байна.

Февралиин 9-дэ хэгдэһэн террористическэ ябуулга хадаа Израильда Советскэ Союзай түлөөлэгшэдэй дипломатическа нормальна ажал ябуулга эрхилхэ зохид условинуудай үгы байһан тухай гэршэлнэ.

Дээрэ дурсагдаһан зүйлэй үндэһөөр Советскэ Правительство Советскэ Союзай Посланнигые ба Израильдахи Советскэ Миссиин составые дуудан асарна, Израилиин Правительствотай харилсаануудаа болюулна.

Гэхэтэй хамта, Советскэ Правительство Москвада Израилиин Миссиин саашадаа байха аргагүй болоһон тухай мэдүүлнэ, Советскэ Союзые Миссиин персоналай дары орхижо ябаха эрилтэ хэнэ».

КОЛХОЗДО ИНСТИТУДАЙ ЭРДЭМТЭДЭЙ СОВЕДЭЙ ЗАСЕДАНИ БОЛОБО

ЗАНГИБАСАР. (Армянска ССР), февралиин 9. (ТАСС). Армянска хүдөө ажахын институдай эрдэмтэдэй Соведэй заседани Бериевскэ районой малшадай дүй дүршэлые дэлгэрүүлгэдэ зорюулагдан болобо. Эрдэмтэдэй Соведэй худэлмэридэ районой колхозуудай түрүүлэгшэнэр, бригадирнууд, малажалай фермэнүүдые даагшад, һаалишад, хонишод ба хүдөө ажахын мэргэжэлтэд хабаадалсаба.

Бериевскэ районэй, Шенгавит тосхоной Калининай нэрэмжэтэ колхозой худэлмэриин дүй дүршэл тухай тус хүдөө ажахын артелиин түрүүлэгшэ Б. Мкртчян элидхэл хэбэ. Үнгэрэгшэ жэлдэ колхоз һү һаалгаяа эрид дээшэлүүлжэ, һаамхай үнеэн бүриһөө дунда жэшээгээр 3395 литр һү һааһан байна. Үнеэдые түхэреэн жэл соо байрада байлгажа эдеэлүүлгэ энэ амжалта түйлахадань ехэ туһа хүргэбэ. Нёдондоной январьтай сасуулхада, энэ оной январь һарада үнеэн бүриһөө хоёр хахад дахин шахуу ехэ һүн һаагдаа. Мүн хүдөө ажахын артель гахай, шубуу үсхэбэрилхэ талаар ниилээд ехэ амжалта түйлаба.

Тэрэнэй һүүлээр, институдай малажалай кафедрые даагша доцент А. Ерицян Бериевскэ районой малшадай түйлалтанууд тухай элидхэл хэбэ.

Эрдэмтэд колхознигуудтай хамтадаа районой колхозуудта малажалай ашаг шэмэ үгэлгые дээшэлүүлгэдэ шэглүүлэгдэһэн хэмжээ-ябуулгануудые хараалаа.

ПЕРСПЕКТИВНЭ АСУУДАЛ ШИИДХЭХЭ

Иволгын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхоз ажахынгаа гол шухала һалбаринуудай нэгэн болохо таряанажалые хүгжөөлгэдөө яһала гэмгүй показательнуудые түйладаг юм. Тус колхозой таряанажалай худэлмэринүүд Иволгын МТС-эй тракторын машинануудаар бүхыдөө шахуу бүтээгдэдэг.

Гадна, хамһабариин шэнэ ажахы —ан, халтар хара үнэгэ үсхэбэрилгэ эмхидхэгдээд, һайнаар хүгжөөгдэжэ, колхоздоо ехэ доход оруулжа байна.

Гэхэтэй хамта, ажахынь мүн лэ гол һалбари болохо малажал үшөөл хангалтагүйгөөр хүгжөөгдэһэн зандаа. Мүн ажалай эмхидхэл һула байна, сабшалангай-мелиоративна худэлмэри муугаар ябуулагдана. Колхозые электрификацилга тухай ба перспективнэ бусад асуудалнууд шиидхэгдэнэгүй.

МАЛАЙНГАА ҮҮЛТЭР ҺАЙЖАРУУЛХА

Молотовой нэрэмжэтэ колхозой малажал ехэ гээгдэлтэй. Малажал хүгжөөхэ түсэбөө зарим түрэлэй малаар дүүргэнэгүй, малынь турана ба гарзална. Малһаа ашаг шэмэ багаар абтана. Жэшээлхэдэ, үнгэрэгшэ 1952 ондо үнеэдһээ тон бага һүн һаагдаһан, хонин бүриһөө миил 1,4 килограмм нооһон хайшалагдаһан байха юм. Тэрэнэй эсэстэ малажалай зарим продуктнуудые гүрэндэ тушааха даабаряа колхоз дүүргэнэгүй.

Малынь олоороо һубайрна. Жэшээнь, гансахан мориной-товарна фермые абаад үзэбэл, 1952 ондо 40 гүүнһээ оройдоо 17 унаган абтаһан байна. Малай үүлтэр һайжаруулха худэлмэри ябуулагданагүй. Тиимэһээ олонхи хонидынь ба үнеэдынь нютагай үүлтэрэй байха юм. Һүнэй-товарна фермэдэ (даагшань Ц. Цырендашиева) зарим бухануудынь нютагай үүлтэрэй. Бии байһан симментальска үүлтэрэй буханууд долоон заяанда асарагдаһан аад, мүнөө хүтшэрһэн байна. Һайн үүлтэрэй бухануудые хэрэглэн, үнеэдые искусственнаар ороондо оруулха худэлмэри хэгдэнэгүй. Орооной кампани огто эмхидхэгдэнэгүй. Бухануудынь үнеэдтэеэ ходо сугтаа ябадаг, үнеэд ороондо ороходоо орожо, үгыдээ үгы байдаг юм.

Хониной-товарна фермэдэ (даагшань Ц. Цыренова) мүн лэ иимэ баримтанууд үзэгдэнэ. Нютагай үүлтэрэй хусанууд хонин һүрэг соо ходо ябалсажа, хонидые ороондо оруулжархина. Тиимэһээ хонидойнь үүлтэр һайжарнагүй.

Тус колхоздо мал һүрэгэйнь шанарай һайжардаггүй, ашаг шэмэ багаар үгэдэг ба эхэ малнуудайнь һубайрдаг шалтагаануудай нэгэн иимэ байна.

Иимэ байдал ойрын үедэ усадхахын тула һайн үүлтэрэй производительнуудые худалдан абажа, малай үүлтэр һайжаруулха шэглүүлэгдэмэл худэлмэри ябуулха, орооной кампаниие түсэбэй ёһоор үнгэргэдэг, искусственна үрэжүүлгэ үргэнөөр хэрэглэдэг болохо шухала.

МАЛДАА ТИПОВОЙ БАЙРАНУУДЫЕ БАРИХА

Ниитын малажалай хангалтагүйгөөр хүгжөөгдэжэ байһанай үшөө нэгэ гол шалтагаан гэхэдэ, малай типовой һайн байранууд шэнээр баригданагүй. Үни хада баригдаһан байрануудынь мүнөө үмхиржэ унаха болонхой. Тэдэнь оройлогдоогүй байһан дээрэһээ түргэн үмхирнэ. Эгээл иимэ шалтагаанһаа худэлмэриинь морид миил хорой соо хонодог байха юм. Мүн оройлогдоогүй, палаахагүй байрада тахяануудынь байна. Үхэрэй ба гахайн байранууд мүн лэ үмхиржэ хуушарһан, хушалтагүйнүүд байха юм. Хушагдаагүй байхадаа хура бороодо орожо, байрануудайнь түргэнөөр муудаһаниинь гайхалтай бэшэ.

Иимэ муу байрада байһанһаа боложо, малынь турана, гарзална, ашаг шэмэ багаар үгэнэ. Жэшээнь, мүнөө шубуунайнгаа фермэдэ 400-гаад тахяатай юм. Теэд 1951 ондо инкубаторна станциһаа 1400, 1952 ондо 1000 дальбаряа абаһан байгаа. Тэдэнь яашоо гээшэб? Имагтал байрын муу дээрэһээ ба мүн витаминта тэжээлээр дутаһан дээрэһээ ухэжэ, үсөөхэниинь үлэһэн байна. Гадна, Молотовой нэрэмжэтэ колхоз заводской хоёр кормозапарник худалдан абаһан аад, нэгынь гахайн фермэдэ дулаалагдаагүй гэр соо тодхоһон тула мүнөө тэрээнээ ашагланагүй. Нүгөөдэ кормозапарнигынь МТФ-гэй 1-дэхи бригадада газаа хэбтэнэ. Тэрээниие тодхохо гэхэдээ байрагүйдэһэн байгаа.

Молотовой нэрэмжэтэ колхоз малай байрануудые юундэ баринагүйб гэһэн асуудал гарана. Иимэ асуудалда колхозой правлениин түрүүлэгшэ нүхэр Цыденов, партийна организациин секретарь нүхэр Жамсано ингэжэ харюусана: «Барилгын модон аргагүй холо, асархань бэрхэтэй. Хүн үсөөн, барилга хэгдэжэ хүшэ хүртэнэгүй». Теэд энэ хэлэдэгынь хүндэтэй шалтагаан бэшэ, харин барилгын хэрэгтэ анхаралаа табяагүй байһанаа далдалха гэһэн һэдэлгэ гэжэ тоолоходо болохо байна. Хэрбээ колхозой правлени малайнтаа байрануудые заһаха, шэнээр бариха гэһэн зорилго урдаа табяа һаа, энэ худэлмэриие эмхидхэжэ шадаха яһала арга боломжотой. Барилгын худэлмэри ябуулха хэрэгтэнь энэ колхоздо Иволгын МТС туһалха уялгатай.

АЖАЛАА ЗҮБӨӨР ЭМХИДХЭХЭ

Молотовой нэрэмжэтэ колхозой һүнэй-товарна фермэдэ ажалай эмхидхэл илангаяа муугаар табигданхай. Тус фермын 1-дэхи бригадада (ахалагша һаалишан Д. Дамбуева) 7 һаалишан худэлмэрилнэ. Тэдэнэр түд бүридөө арбаад үнеэтэй, тугалнуудые эхэһээнь таһалангүйгөөр түлжүүлдэг байна. Тиигээд тугалнуудаа бүхэли жэлэй турша соо өөһэдөө харууһалжа, буруунууд болгоод, хашарагуудые харадаг малшан Ханда Ендоновада тушаана.

Нүхэр Ендонова тэдээниие 5—6 һарын турша соо адуулжа, хашарагууд болгоод тушаахадаа малайнгаа амидын шэгнүүр нэмээһэнэй түлөө ажалай нэмэлтэ түлэбэри ехээр абадаг байна. Гэбэшье, һаалишад тугалнуудые бүхэли жэл соо, буруунууд болоторнь харууһалхадаа ажалай нэмэлтэ түлэбэри абанагүй. Энээн дээрэһээ боложо ажалай журам һуларна. Гадна, тоо бүридхэл бусайдуулагданхай. «Хэды ажалта үдэртэйшье болоһоноо мэдэдэггүйбди, учетчик үгыбди» гэжэ һаалишад хэлэнэ. Мүн фермэнүүд дээрэ кормушка яслинуудай түхеэрэгдээгүй тула тэжээл хорой соогуур үрижэ малдаа эдюулдэг, тиигэжэ ехээр гээлтэ хоролтодо оруулдаг байна.

Һаалишад Дабажит Дамбуева, Лайжит Найданова гэгшэд тугалнуудые эхэһээнь таһалан түлжүүлжэ, бусад һаалишадта орходоо һурагүй ехэ һү һааһан байна. Теэд һаалишад бултадаа иимэ метод хэрэглэнэгүй. Тэрэшэлэн, тугалнуудые түлигдэдэггүй байрада түлжүүлхэ шэнэ метод хэрэглэлгэ тухай хэлэлтэшьегүй. Юуб гэхэдэ, тус бригада тугалай типовой һайн байрагүй бшуу. Һүнэй-товарна фермын 2-дохи бригада (ахалагша һаалишан Д. Будаева) мүн лэ иимэ байдалтай.

Колхознигуудайнгаа ажалые зүбөөр эмхидхэхын тула колхозой правлени зохихо хэмжээнүүдые абаха ёһотой.

САБШАЛАНГАЙ-МЕЛИОРАТИВНА ХУДЭЛМЭРИ ХЭХЭ

—Аймагай центрһээ хойшо Иволга горхон хүрэтэр (Дунда Иволгада) урдань сабшалангай газар байһан, айлнуудшье һууһан юм. Теэд мүнөө тэрээн худар ябаа һаа, уһа шабарта шаагдажа болохо юм, —гэжэ 82-той үбгэн колхозник Нимаев Базар хөөрэнэ.

Урдань энэ сабшалан Гушанай канава гэжэ нэрэтэй канава һубагаар уһалагдадаг байгаа. Энэ канавые заһажа, зүбөөр ашаглахын тула Молотовой нэрэмжэтэ колхоз һүүлэй үедэ үнэхөөр оролдоогүй байха юм. Тиимэһээ жэл бүри энэ канаваар, мүн бусадшье канава һубагуудаар уһан дура зоргоороо, бүхэли хабар, зун ба намартаа, хүрэ хүрэтэрөө урдажа, сабшалангай газарые уһа намаг болгожорхиһон байна. Хабар ба эртэ зун сабшалан уһалһанай һүүлээр канаванууд эхеэрээ хаагдадаггүй байгаа.

Гадна, Иволгын МТС жэл бүри түсэбэй ёһоор канава хахалхадаашье, дайралдаһан лэ газарта, тэрээнһээ байтагай уһанай урдахагүй газараар хахалжархидаг байна. Зарим газарта канаванууд хэдэн дабхараар зэргэлүүлэн хахалагдашоол, ашаглагдангүй хосордог байха юм. Сабшалангай-мелиоративна худэлмэринүүдэй имагтал зүндөө орхигдошоһон ба мелиораторнуудай хабаадалгагүйгөөр үнгэргэгдэлэг байһан дээрэһээ иимэ байдал тохёолдоо.

Сабшалангай-мелиоративна худэлмэриие түсэбэй ёһоор, мелиораторай хүтэлбэреэр ябуулха, МТС-эй механизмуудые зүбөөр хэрэглэхэ, дүршэлтэй луговодуудые табижа, луговодческо худэлмэри һайжаруулха, канава һубагуудые зүбөөр ашаглаха, сабшалангай газарые һайжаруулха хэрэгтэй.

ҮНЭГҮЙ ЭЛЕКТРОЭНЕРГИТЭЙ БОЛОХО

Уһа түлеэнһээ холо һууһан Молотовой нэрэмжэтэ колхозой өөрын локомобиль худэлгэхэнь бэрхэтэй ба үнэтэйшье болохо байна. Гэбэшье, колхознигуудай гэртэ электрын лампочкануудые оруулхын, хүдөө ажахын ажал ехэтэй худэлмэринүүдые механизацилхын, түрүү колхозуудай жэшээгээр пилораматай, столярна ба механическа мастерскойнуудтай боложо худэлгэхын тула тус колхоздо электроэнерги яаха аргагүй хэрэгтэй. Тиимэһээ үнэгүй электроэнерги хаанаһаа олохоб гэһэн асуудал гарана.

Халюута горхон дээрэ заяар 5 хаалтанууд бии. Тэдэнэй 2 дээрэнь Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз уһан тээрмэ ба уһаар худэлдэг циркуляционно пилорама тодхонхой. Теэд нүгөөдэ 3 хаалтануудынь хэрэглэгдэнэгүй. Тиимэһээ Молотовой нэрэмжэтэ колхоз эдэ хаалтануудые заһабарилжа, эндэ пилорама, тээрмэ гү, али багахан электростанци тодхожо шадаха байна. Теэд, гансашье Молотовой нэрэмжэтэ колхоздо бэшэ, мүн хүршэ һууһан Ленинэй, Сталинай, Маленковой нэрэмжэтэ, «Коминтерн» колхозуудташье, Иволгинск тосхоной ажалшадта ба Иволгын МТС-тэшье электроэнерги хэрэгтэй. Ушар иимэһээ колхоз хоорондын гидроэлектростанци бариха тухай асуудал яаралтайгаар шиидхэгдэхэ ёһотой гэжэ һанагдана.

Б. Мунгонов,
«Б.-М. үнэнэй» тусхай корреспондент.

1953 оной февралиин 22-то нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудай болохонь

Агитпунктнуудые ниитэ-политическэ хүдэлмэриин бодото центр болгохо

Ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтанууд тон шухала политическэ кампани мүн. Мүнөө үедэ һунгуулиин кампани түлэг дундаа ябуулагдажа байна.

Улан-Удэ городой партийна, профсоюзна организацинуудта, промышленна предприятинуудай, эмхи зургаануудай коллективүүдтэ ажалшадай депутадуудай городской ба районно Соведүүдэй депутадуудта кандидадуулые дэбжүүлһэн суглаанууд угаа ехэ политическэ эдэбхитэйгээр үнгэргэгдөө.

Городой ажалшад нютагай Соведүүдэй депутадуудта кандидадуунаар Ленин—Сталинай партиин хэрэгтэ үнэн сэхэ, һунгагшадай этигэл найдабарие харюулжа шадаха хүнүүдые дэбжүүлээ.

Һунгуулиин кампаниин үедэ Улан-Удэ городой партийна организаци һунгагшадай дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри ябуулна. Город соо 58 агитпункт эмхидхэгдэнхэй. Мянга шахуу агитаторнуудтай 300 гаруй агитколлективүүд агитационно хүдэлмэри ябуулна. Олонхи агитпунктнууд һунгагшадай дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри ябуулгын бодото центр болонхой. Тэдээн соо лекци, элидхэл хэгдэнэ, ниитын бусад хэмжээ-ябуулганууд үнгэргэгдэнэ. Агитпунктнуудай хүдэлмэридэ промышленна предприятинуудай уранһайханай самодеятельностиин коллективүүд эдэбхитэйгээр хабаадалсана.

Жэшээлхэдэ, Улан-Удэ городой Железнодорожно районой предприятинууд, эмхи зургаанууд, агитпунктнууд, клубууд ба улаан булангуудта 250 үлүүтэй лекци, элидхэл хэгдээ. Тэрэ тоодо Советскэ гүрэнэй уласхоорондын ба дотоодын байдал тухай, «Сталинска Конституци—илаһан социализмын конституци мүн», «СССР-тэхи социализмын экономическа проблемэнүүд» гэжэ нүхэр Сталинай зохёол марксизм-ленинизмын баялигта ехэ оруулалта мүн» гэһэн темэнүүдээр, 1951—1955 онуудта СССР-ые хүгжөөхэ табадахи табанжэлэй түсэб тухай лекцинүүд уншагдаһан байха юм.

ПВЗ-гэй культурын Ордоной, тус заводой булад шудхалгын цехын уранһайханай самодеятельностиин коллективүүд агитпунктнуудта ошожо һунгагшадта концерт харуулна. Городой олонхи агитаторнууд һунгагшадай байрануудта ошожо, партиин XIX съездын материалнуудые, һунгалтанууд тухай Дүримые тайлбарилна, газетэ, журнал уншалгануудые үнгэргэнэ. ПВЗ-гэй котельнэ, шэрэм шудхалгын цехүүдэй, ТЭЦ-эй партийна организациин агитаторнууд нүхэд Пятков, Павлов, Кузнецов, Макаров болон бусад илангаяа һайнаар хүдэлмэрилнэ. Тэдэнэр һунгагшадай байрануудта ошохоһоо гадна, заводой цехүүдээр ябажа съездын түүхэтэ документнүүдые тайлбарилна. Тэдэнэр табанжэлэй түсэбөөр табигдаһан зорилгонууд тухай хэлэхэдээ заводойнгоо, цехынгээ болон бригадынгаа үйлэдбэриин даалгабаринуудые амжалтатайгаар дүүргэхэ шухала тухай тэмдэглэдэг юм.

Нүхэд Врублевская, Ковалевская гэгшэдэй хүтэлбэрилдэг № 4 ба 5 агитпунктнууд ниитэ-политическэ хүдэлмэриин бодото центр болонхой. Эдэ агитпунктнуудта һунгагшадай дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри үргэнөөр ябуулагдана. Агитпунктнуудые даагшад тэдэнэй хүдэлмэрие шадамараар залан шэглүүлжэ байдаг юм. Агитаторнуудтай семинарнууд ба зүблөөнүүд саг соогоо үнгэргэгдэнэ. Тэдэнэр хүдэлмэриингөө дүй дүршэл тухай хөөрэлдэдэг. Мүн агитационно-ниитын хүдэлмэри тухай тусхай бюллетень гартагдажа байдаг.

Городской районой № 13 ба 18, Пригородно районой № 10 агитпунктнуудта ниитэ-политическэ хүдэлмэри һайнаар эмхидхэгдэнхэй. № 10 агитпунктые даагша нүхэр М. Горбов тэрэнээ гоёон шэмэглэлгэдэ ехэ анхарал табина. «Сталинска Конституциин наран доро», «СССР-ые хүгжөөхэ табадахи табанжэлэй түсэб» гэһэн фотомонтажууд уран гоёор найруулан хэгдэжэ, агитпункт соо табигданхай. Агитпунктын байрада лозунг болон плакатууд үлгэгдэнхэй. Тэндэ газетэ, журнал болон элдэб номууд, шатар, даам бии. Һунгагшадай асуудалда харюу үгэхэ стол эмхидхэгдэнхэй. Консультаци хододоо боложо байдаг. Һунгагшад һонирхоһон асуудал бүхэндөө харюу абадаг байна. Тэрэшэлэн лекци, элидхэл хэгдэдэг, хөөрэлдөөнүүд үнгэргэгдэдэг.

Гэхэ зуура, городой зарим агитпунктнууд һунгагшадай дунда агитационно-ойлгуулламжын хүдэлмэри ябуулха болото центр боложо шадаагүй байһаар.

Городской районой № 19, № 6, Пригородно районой № 2, № 6 агитпунктнууд һайнаар гоёон шэмэглэгдээгүй байхаһаа гадна, ниитэ-политическэ хүдэлмэри хангалтагүйгөөр ябуулна. Эдэ агитпунктнуудта лекци, элидхэл үсөөн хэгдэнэ, тиимэһээ тэндэ һунгагшад олоороо суглархагүй. Тэндэхи олон агитаторнууд һунгагшадай байрануудта ошожо ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулнагүй. Жэшээлхэдэ, «Кооптруд» артелиин партийна организациин (секретаринь нүхэр Донская) агитаторнуудай олонхинь һунгуулиин кампаниин эхилһэнһээ хойшо һунгагшадтай ямаршье хүдэлмэри хээгүй байха юм. Модоной заводой парторганизациин (секретаринь нүхэр Букина) 36 агитаторнуудай оройдоо 9-иинь һунгагшадай дунда хүдэлмэри ябуулна. «Сельэлектрын» конторын, судна заһабарилгын заводой парторганизацинуудай агитаторнууд юушье хэнэгүй. Эдэ парторганизацинуудай секретарьнууд нүхэд Иванов, Строганов гэгшэд агитколлективүүдэйнгээ хүдэлмэрие хүтэлбэрилдэггүй байна.

Эдэ дутуунууд яагаад гараа гэхэдэ, партийна эхин организацинууд, КПСС-эй райкомууд агитационно-ниитын хүдэлмэрие толорхойгоор хүтэлбэрилдэггүй, агитколлективүүдэй хүтэлбэрилэгшэдтэ, агитпунктнуудые даагшадта, мүн агитаторнуудташье шанга эрилтэ хэдэггүй байха юм.

Һунгалтануудай болохо болотор үсөөхэн үдэр үлэбэ. Һунгагшадай дунда ябуулагдадаг агитационно-ниитын хүдэлмэридэхи дутуунуудые түргэн усадхаха тушаа али болохо хэмжээнүүдые партийна организацинууд дары абаха ёһотой. Агитпунктнуудые ниитэ-политическэ хүдэлмэриин болото центрнүүд болгохо шухала. Агитпунктнуудта Коммунистическэ партиин XIX съездын шиидхэбэринүүдые, нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтанууд тухай Дүримые ажалшадта үргэнөөр тайлбарилха хэрэгтэй. Агитаторнууд болбол кандидадуудай ажал-ябуулгатай һунгагшадые танилсуулха хэрэгтэ ехэ анхарал табиха зэргэтэй. Һунгагшадай һонирхоһон асуудалнуудта харюу үгэхэ стол агитпункт бүхэндэ заатагүй эмхидхэгдэхэ ёһотой. Тэрэшэлэн ниитэ-политическэ, научно-дэлгэрэнгы болон бусад темэнүүдээр лекци, элидхэл эмхидхэхэ, тэрээндэ партийно-советскэ эдэбхитэдые, интеллигенциие, политическэ ба научна эрдэм дэлгэрүүлхэ обществын отделениин, республиканска лекционно бюрогой лекторнуудые олоор хабаадуулха шухала.

Агитпунктнуудай хүдэлмэридэ уранһайханай самодеятельностиин коллективүүдые, театрнуудай, гүрэнэй филармониин артистнуудые хабаадуулха хэрэгтэй. Тэрэшэлэн харуулан ойлгуулха агитаци һайнаар эмхидхэхэ, научно-дэлгэрэнгы фильмнүүдые һунгагшадта харуулха шухала.

Партийна организацинууд һунгагшадай гэр байрануудта ошожо ойлгууламжын хүдэлмэрие агитаторнуудай хэр зэргээр ябуулдагые хинажа байха, агитациин идейнэ удхые дээшэлүүлхэ хэрэгтэ анхарал ехээр табиха, һунгалтын үдэрые эрхимээр угтахын түлөө предприятинуудта дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөө толгойлхо уялгатай.

Нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтанууд гүрэн түрын удхашанартай хэрэг мүн. Энэ кампаниие амжалтатайгаар үнгэргэхэ гээшэ партийна организацинуудай арюун уялга мүн.

П. Стужин, КПСС-эй Улан-Удын горкомой пропаганда ба агитациин таһагые даагша.

Улан-Удын механизированнэ шэлэй заводой коллективэй дунда агитационно-ниитын хүдэлмэри үргэнөөр ябуулагдана. Агитаторнууд цехүүдтэ, хүдэлмэришэдэй ба албахаагшадай гэр байрануудта ошожо, хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэнэ, газетэ уншалга эмхидхэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: эрхим агитатор, халаанай инженер, комсомолка Анна Кузьмина машинно-ванна цехын хүдэлмэришэдтэ газетын һонинуудые уншажа байна.

А. Мантаевай фото.

БМАССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМДЭ

Нютагай Соведуудтэ һунгаха һунгалтануудта бэлэдхэлэй хүдэлмэрие һайжаруулха

Ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудта бэлэдхэлэй хүдэлмэри Улан-Удын Железнодорожно райондо ямараар ябажа байһан тухай тус райсоведэй түрүүлэгшэ И. С. Пановой тоосоое БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиум һаяхан шагнаба.

Нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудта бэлэдхэхэ талаар Железнодорожно райондо зарим тэды хүдэлмэри ябуулагдажа байна гэжэ Верховно Соведэй Президиум тэмдэглэбэ. Районой олониитэ һунгагшадай политическэ ба үйлэдбэриин эдэбхи улам дээшэлээ. Районой олонхи промышленна предприятинууд январь һарынгаа үйлэдбэриин түсэбүүдые дүүргэһэн байна. Гадна, энэнэй урда тээ гээгдэжэ ябаһаншье промышленна предприятинууд —ПВЗ, «Механлит» завод январь һарынгаа үйлэдбэриин түсэб дүүргээ. Улан-Удын городской ба Железнодорожно районно Соведүүдэй депутадуудта кандидадуудаар район дотор 248 түрүүшүүл, тэрэ тоодо коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүд дэбжүүлэгдэжэ регистрацилагдаа. Мүнөө 1500 гаран агитаторнууд ниитэ-политическэ хүдэлмэри ябуулна. Соведүүдэй депутадуудта кандидадуудай түлөө агитаци ябуулжа, тэдэнэй биографинуудтай һунгагшадые танилсуулна. Һунгуулиин участогуудай агитпунктнуудта һунгагшадта зорюулагдаһан лекци ба элидхэлнүүд уншагдадаг, концертнүүд харуулагдадаг. Мүн агитпунктнуудта һунгагшадай суглаанууд үнгэргэгдэжэ, тэдээн дээрэ нютагай Соведүүдэй депутадуудта кандидадууд һунгагшадтаяа уулзана. Мүнөө 186 кандидадууд һунгагшадтаяа уулзаад байха юм.

Гэхэтэй хамта, Железнодорожно райондо һунгалтануудта бэлэдхэлэй хүдэлмэринүүдтэ ехэнүүд дутуунууд бии гэжэ БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиум тэмдэглэбэ. Райсовет хадаа эмхидхэлэй-техническэ талаар һунгалтануудта бэлэдхэхэ хүдэлмэридэ анхаралаа хүсэд хандуулнагүй. Райсовет, тэрэнэй түрүүлэгшэ нүхэр Панов һунгуулиин комиссинуудай гэшүүдтэй семинар үнгэргэжэ, тэдэндэ заабари үгэхэ хэрэгые муугаар эмхидхэһэн байна. Мүн һунгуулиин участогуудые таһалхадаа тэдэнэй хилые һайнаар тогтоогоогүй дээрэһээ зарим кварталнууд ба гэрнүүд һунгуулиин ямаршье участогуудта оронгүй үлэһэн баримтанууд элирүүлэгдээ.

Районой Соведэй гүйсэдком һунгагшадай списогүүдые һунгалтанууд тухай Дүримөөр хараалагдаһан саг болзортонь табижа, агитпунктнуудта үлгэбэшье, энэ хэрэгые болотоор хүтэлбэрилжэ шадаагүйһөөнь боложо, районой 1400 гражданинууд һунгагшадай списогүүдтэ оруулагдаагүй үлэһэн байха юм. Гадна, һунгагшадай списогүүд дотор зарим хүнүүдэй фамили, нэрэ ба обог, түрэһэн он болон адреснууд буруугаар оруулагдаһан олон баримтанууд үзэгдэнэ.

Эмхидхэлэй-техническэ хүдэлмэрие Железнодорожно райсоведэй халирхайгаар хүтэлбэрилһэн дээрэһээнь һунгагшадай списогүүдтэ һунгуулиин наһа хүсөөгүй хэдэн хүнүүд оруулагдаһан байгаа.

Һунгуулиин бүхы участогуудта һунгуулиин комиссинуудай гэшүүд дежурланагүй. Зарим һунгуулиин участогуудта энэ хүдэлмэридэ агитаторнууд хабаадуулагдадаг байха юм. Харин эдээн тухай райсоведэй гүйсэдком, тэрэнэй түрүүлэгшэ нүхэр Панов һайн мэдэжэ байһан аад, мүнөө хүрэтэр хэмжээ абадаггүй.

Һунгуулиин олон участогуудта һунгагшадай списогүүдые шалгалга һайнаар эмхидхэгдээгүй. Мүнөө участок бүхэндэ 300-һаа 800 хүрэтэр һунгагшад списогүүдтэ өөһэдыгөө шалгаагүй байха юм.

Һунгагшадай списогүүдые шалгахада гараһан алдуунууд тухай һунгагшадай мэдүүлгэнүүдые райсоведтэ эльгээжэ, тусхай шиидхэбэри гаргуулхын орондо, һунгуулиин Участково комиссинуудай зарим гэшүүд список дээрэ өөһэдөө заһабари оруулдаг заншалтай. Һунгагшадһаа ороһон мэдүүлгэнүүдые райсоведэй гүйсэдком саг болзор соонь харадаггүй, результадуудыень мэдүүлгэ баригшадта мэдээсэдэггүй байһан ушар элирүүлэгдэбэ.

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиум хадаа ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудта бэлэдхэлдэ, илангаяа һунгалтануудта эмхидхэлэй-техническэ талаар бэлэдхэхэ хүдэлмэридэ тохёолдоһон эдэ бүхы тон ехэ дутуунуудые түргэн усадхахыень Железнодорожно райсоведэй гүйсэдкомые, тэрэнэй түрүүлэгшэ нүхэр Пановые уялгалаа.

Һайнаар хүдэлмэрилдэг агитаторнууд

Кяхтын аймагай «Коминтерн» колхозой партийна эхин организациин агитколлективэй агитаторнууд һунгагшадай дунда агитационно-ойлгууламжын хүдэлмэри үргэнөөр ябуулна.

Агитатор Аршан Радиева хүтэлбэрилэгдэһэн участогайнгаа һунгагшадай дунда партиин XIX съездын түүхэтэ документнүүдээр, нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтанууд тухай Дүримөөр хэдэ хэдэн хөөрэлдөөнүүдые үнгэргөө. Мүн түрүү агитатор Г. Цыренов һунгагшадта съездын материалнуудые ба һунгалтанууд тухай Дүримые тайлбарилна. Агитаторнууд Санжицыбикова ба бусад агитационно-ниитын хүдэлмэри муу бэшээр ябуулна.

Тус колхозой партийна эхин организациин секретарь нүхэр Ринчинов агитаторнуудай семинарнуудые үнгэргэжэ, тэдэндэ туһаламжа ходо үгэдэг.

А. Хабарков.

Агитпунктда лекци, хөөрэлдөөн болоно

Закаменай аймагай Цаган-Моринной Сталинай нэрэмжэтэ колхозой парторганизациин агитколлектив һунгагшадай дунда агитационно-ниитын хүдэлмэри һайнаар ябуулна.

Агитаторнуудай оролдолгоор уран гоёор шэмэглэгдэһэн агитпунктда колхозниигууд олоороо сугларжа, элдэб темэнүүдээр хөөрэлдөө, лекци шагнадаг юм. Һүүлэй үедэ тэндэ нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтанууд тухай Дүримөөр, партиин XIX съездын материалнуудаар хэдэн лекци уншагдаа.

Агитаторнууд Ж. Шойжонимаев, Ш. Жапов, П. Дымпилов өөһэдынгөө участогуудта саг үргэлжэ хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэнэ.

Б. Дашиев.

ЗЭДЫН АЙМАГАЙ АЖАЛШАДАЙ ЭРХИМ ТҮЛӨӨЛЭГШЭД

Зэдын аймагта нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудай урда тээхи суглаанууд ажалшадай угаа ехэ политическэ ба ажалай бодожолтын оршон байдалда үнгэрөө.

Партиин XIX съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдээр, «СССР-тэхи социализмын экономическа проблемэнүүд» гэжэ нүхэр Сталинай гениальна зохёолоор, съездын түгэсхэлэй заседани дээрэ нүхэр Сталинай хэлэһэн үгөөр зоригжоһон Зэдын аймагай колхозниигууд, хүдэлмэришэд ба албахаагшад табадахи табанжэлэй түсэб тушаа партиин XIX съездын директивэнүүдые амжалтатайгаар бэелүүлхын түлөө тэмэлзэнэ.

Дзержинскиин нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин гэшүүдэй һунгалтын урда тээхи суглаан дээрэ колхозник Василий Георгиевич Потапов иигэжэ мэдүүлээ:

— «Революциин урда тээ манай нютагай ямар байһые бидэ һайнаар һананабди. Тэрэ сагта манай тосхондо һургуули, культурно-гэгээрэлэй нэгэшье эмхи зургаан байгаагүй. Газараа модон анзаһаар элдүүрилдэг байгаабди. Бидэ засаг түрэдэ хабаадаха ямаршье эрхэгүй байгаа һэмди. Харин Агуухэ Октябрьска социалистическэ революциин, арадай вождь нүхэр Сталинай анхарал оролдолгын ашаар тосхон бүридэ һургуули, культурно-гэгээрэлэй элдэб эмхи зургаанууд нээгдэһэн байна. Колхозуудай полинууд дээрэ тракторнууд, комбайнууд, хүдөө ажахын элдэб машинанууд хүдэлмэрилнэ».

Һунгалтын урда тээхи суглаанууд дээрээ нютагай Соведүүдэй депутадуудта кандидадуудаар эрхим стахановецуудые, хүдөө ажахын түрүүшүүлые, албахаагшадые аймагай ажалшад дэбжүүлһэн байна. Аймаг дотор нютагай Соведүүдэй депутадуудта кандидадуудаар 131 хүн, тэрэ тоодо аймагай Соведэй депутадуудта кандидадуудаар 25 хүн регистрацилагдаа.

Нютагай Соведүүдэй депутадуудта кандидадуудай дунда колхозниигууд, предприятинуудай ба эмхи зургаануудай хүтэлбэрилэгшэд, механизаторнууд, интеллигенциин түлөөлэгшэд, партийна ба советскэ хүдэлмэрилэгшэд бии.

Депутадуудта кандидадуудай иимэ состав хадаа советскэ һунгуулиин системын бодото демократизмые гэршэлнэ. Энээн тухай нүхэр Сталин Москва городой һунгуулиин Сталинска округой һунгагшадай һунгалтын урда тээхи суглаан дээрэ 1937 оной декабриин 11-дэ иигэжэ хэлэһэн байгаа: «Манайда һунгалтанууд болбол хүдэлмэришэд, тарияшад, интеллигенциин хани харилсаанай оршон байдалда, тэдэнэй бэе бэедээ этигэлэй оршон байдалда, харилсаһан хани барисаанай оршон байдалда үнгэрдэг гэжэ би хэлэхэ байнаб, яахадааб гэхэдэ, манайда капиталистнууд үгы, помещигүүд үгы, мүлжэлгэ үгы, тиимэ хадаа арадай дура зоригые хазайлгахын тулада арадые дараха хэншье үгы бшуу.

Иимэ хадаа манай һунгалтанууд бүхы дэлхэй дээрэ имагтал үнэхөөрөө сүлөөтэ, үнэхөөрөө демократическа һунгалтанууд мүн болоно».

Депутадуудта дэбжүүлэгдэһэн кандидадууд коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй сталинска блогой кандидадууд мүн. Тэдэнэй тоодо 62 коммунистнууд, 69 партийнабэшэ хүнүүд оронхой. Энэ хадаа Коммунистическэ парти ба арадай хоорондоо бата бэхи хани барисаатай байһые гэршэлнэ.

Коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй сталинска блогой кандидадуудай тоодо 50 эхэнэрнүүд, тэдэнэй 22 бурят эхэнэрнүүд дэбжүүлэгдэнхэй. Энэ хадаа манай орондо эхэнэрнүүдэй эрэшүүлтэй эдли тэгшэ эрхэтэй, обществын адли эрхэтэй гэшүүд байһые, гүрэнөө хүтэлбэрилгэдэ эдэбхитэйгээр хабаададаг байһые гэршэлнэ.

Сталинай нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин гэшүүд һунгалтын урда тээхи хамтынгаа суглаан дээрэ артелиингээ эрхим хонишон Цыдэн-Еши Сундуевна Санжиевае дэбжүүлээ. Нүхэр Санжиева арба гаран жэлдэ хониной-товарна фермэ дээрэ ажаллаха зуураа, эрхим ажалай жэшээ хододоо харуулжа ябана. 100 эхэ хонин бүриһөө үнгэрэгшэ жэлдэ 118 хурьга абажа, тобир тарганаар түлжүүлээ. Мүн хониһоо ноохо хайшалалгые нилээд дээшэлүүлээ.

Аймагай Соведэй депутадта кандидадаар Зэдэ станциин долоон жэлэй һургуулиин директор Тина Васильевна Федорова регистрацилагдаһан байна. Залуу багша Тина Васильевна ургажа ябаа залуу үетэниие коммунистическээр хүмүүжүүлдэг дүй дүршэлтэй багшанарай нэгэн болонхой. Тэрэ хадаа хүтэлбэрилхы хүдэлмэридэ дүршэлтэй байһан дээрэһээ тус һургуулиин директорээр дэбжүүлэгдэһэн байгаа. Тина Васильевнагай хүтэлбэрилжэ байһан һургуулида һуралсалай-хүмүүжүүлгын хүдэлмэри нилээд һэйжараа.

Комсомолка Соломанида Алексеевна Пашинская Баянска сельскэ Соведэй депутадта кандидадаар регистрацилагдаа. Соломанида Алексеевна табан жэл хониной-товарна фермэдэ хүдэлмэрилжэ үнэн сэхэ ажалаараа суутай болонхой. Үнгэрэгшэ жэлэй декабрь һарада 100 хурьга абаад, тэдэнээ гарзагүйгөөр түлжүүлжэ байна. Тэрэ ниитын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаададаг юм. Өөрынгөө хүдэлмэрилжэ байһан фермэдэ агитационно-ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулдаг байна.

Дырэстэйн сомоной Соведэй зоной дунда залуу врач Раиса Петровна Долгополова хүндэтэй болонхой. Тэрэ хадаа Дырэстэйн хүдөөгэй больницые даажа байдаг. Раиса Петровна хадаа арад зоной элүүрые сахихын тула хамаг хүсэеэ гаргажа, оролдожо байдаг юм. Тус сомоной ажалшад сомонойнгоо Соведэй депутадта кандидадаар Р. П. Долгополовае дэбжүүлбэ.

Фрунзын нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин гэшүүд һунгуулиин Цаган-Усанай округһоо республикын алдарта комбайнер Иван Иванович Плюснинние аймагай Соведэй депутадта кандидадаар гурбадахяа дэбжүүлээ. Тэрэ хадаа 1938 онһоо хойшо таһалгаряагүй комбайнераар хүдэлмэрилжэ, жэлһээ жэлдэ сезон соогоо 2—3 нормо дүүргэнэ. Дунда жэшээгээр сезон соогоо 800—900 гектар талмай таряа хуряадаг юм. 1952 ондо Иван Иванович «Сталинец» гэжэ комбайнаар 240 гектар таряа хуряахын орондо 853 гектар хуряаһан, 7300 центнер таряа сохиһон 6 центнер горючи ба түрхихэ материал арбилһан байна. Иван Иванович Плюснин Зэдын аймагай Соведэй депутадта кандидадаар регистрацилагдаа.

Дзержинскиин нэрэмжэтэ колхоз Зэдын аймаг дотор түрүү колхозуудай нэгэн юм. Ниитын малажал хүгжөөхэ гүрэнэй түсэбые бүхы түрэлэй малаар тус колхоз дүүргээ. Мүнөө малай үбэлжэлгые һайнаар үнгэргэжэ байна. Колхозойнгоо ажахые саашадань хүгжөөхын тула тус колхозой түрүүлэгшэ Дмитрий Григорьевич Плюснин ехэхэн юумэ хэһэн байха юм. Дмитрий Григорьевич колхозниигуудай шадамар эмхидхэлшэ, дүй дүршэлтэй хүтэлбэрилэгшэ юм. Тэрэниие тус колхозой гэшүүд аймагай Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлээ.

Нютагай Соведүүдэй депутадуудта кандидадуудаар дэбжүүлэгдэһэн хүнүүд Коммунистическэ партиин хэрэгтэ, манай социалистическэ Эхэ орондо үнэн сэхэ хүбүүд, басагад мүн.

Ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгуулиин кампаниин далайса улам үргэдэжэ байна. Дэбжүүлэгдэһэн бүхы кандидадууд һунгуулиин окружной комиссяар регистрацилагдаа. Мүнөө манай аймаг дотор депутадуудта кандидадуудай түлөө агитаци үргэнөөр ябуулагдажа байна. Аймагай 400 агитаторнууд нютагай Соведүүдэй депутадуудта кандидадуудаар регистрацилагдаһан хүнүүдэй ажабайдалтай ба ажал-ябуулгатай һунгагшадые танилсуулна.

Зэдын аймагай һунгагшад коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй сталинска блогой кандидадуудай түлөө голосуудаа нэгэн хүн шэнгеэр үгэжэ, Коммунистическэ партиие, агуухэ вождь ба багша нүхэр Сталиние тойрон улам ниггаар жагсаһанаа үшөө дахин харуулха байна.

Ц. Улымжиев, КПСС-эй Зэдын айкомой секретарь.

Венгеро-советскэ хани барисаан

БУДАПЕШТ, февралиин 10. (ТАСС). Венгеро-советскэ общеествын будапештскэ организациин конференци болоо. Общеествын хоёрдохи съездэ ошохо делегадууд тэрээн дээрэ һунгагдаба. Элидхэл хэһэн общеествын будапештскэ организациин секретарь Андраш Мадаи хадаа Советскэ Союзай ажабайдалые венгерскэ столицын ажалшадай угаа ехээр һонирходог тухай, венгеро-советскэ хани барисаа бэхижүүлхын тула общеествын будапештскэ организациин хэһэн ехэ хүдэлмэри тухай хэлэбэ. 1950 ондо болоһон венгеро-советскэ общеествын нэгэдэхи съездһээ хойшо, Советскэ Союз тухай 15 мянган лекци столицада уншагдаа. Тэдэниие 1500 мянган хүн сонособо. 550 мянга гаран хүн «Коммунизмын барилганууд—эб найрамдалай барилганууд мүн», «Коммунизмын замаар» гэһэн выставкэнүүдые хараба.

Столицын ажалшад ород хэлые угаа ехээр һонирхон шудална. Ород хэлэнэй 1850 курса Будапештдэ нээгдээ, тэдээндэ 21 мянган хүн һуралсана.

Венгеро-советскэ общеествын 555 мянган гэшүүд Будапештдэ тоологдоно. Мүнөө венгеро-советскэ общеествын будапештскэ организаци венгеро-советскэ хани барисаанай һарада бэлэдхэжэ байна. Хани барисаанай энэ һара февралиин 18-да эхилхэ юм. Будапештые Советскэ Армиин сүлөөлһөөр 8 жэлэй ойн үдэр —февралиин 13-да советскэ фильмнүүдэй фестиваль эхилхэнь.

СССР-эй, Финляндиин ба Норвегиин хоорондо протокол баталагдаа

ХЕЛЬСИНКИ, февралиин 9. (ТАСС). Советскэ Союзай, Финляндиин ба Норвегиин гүрэнэй хилэнүүдэй уулзадаг газарта табигдаһан «Мусткаваара» (Норвежскэ нэрэнь «Крокфьеллет»—Ред.) гэжэ пограничнна тэмдэгые хаpууһалха тухай Советскэ Социалистическэ Республиканүүдай Союзай правительствын, Финляндска республикын правительствын ба Норвегиин королевствын правительствын хоорондо протокол февралиин 7-до Финляндиин гадаадын хэрэгүүдэй министерство соо баталагдаба.

Советскэ талаһаа — СССР-һээ Финляндида байгаа посланник В. З. Лебедев, финляндска талаһаа—гадаадын хэрэгүүдэй хоёрдохи министр Р. Тернгрен ба норвежскэ талаһаа — Норвегиһээ Финляндида байгаа посланник Толл. Сейппель протоколдо гар табяа.

Болгариин арадай суглаанай 7-дохи сесси хүдэлмэрээ дүүргэбэ

СОФИ, февралиин 11. (ТАСС). Болгариин Арадай Республикын арадай суглаанай 7-дохи сесси үсэгэлдэр хүдэлмэрээ дүүргэбэ.

Арадай суглаан предприятинууд дээрэ ба эмхи зургаануудта хүдэлмэриин хүсые тогтууритай болгохо тухай хуули батала н абаа. Энэ хуули ажал тухай хуулинуудай кодексын ёһоор зохёогдобо. Тус хуули гүрэнэй ба кооперативна предприятинуудай хүдэлмэрншэдэй, албахаагшадай хүдэлмэрээ дура зоргоороо орхижо ябахые хорино.

Арадай суглаанда һунгаха һунгалтанууд тухай хуули һайшаагдаа, энэнь республикын засагай дээдэ органдо һунгаха системые улам демократизировална. Һунгуулиин шэнэ хуулиин ёһоор, арадай суглаанай депутадуудые һунгалга урдынхидал һунгуулиин коллегинүүдтэ бэшэ, харин һунгуулиин округуудта хэгдэхэ байна. Һунгуулиин округ бүхэндэ депутадта нэгэ кандидат баллотироваллагдаха байна.

Тэрэнэй һүүлээр, арадай суглаан республикын главна прокуророор Димитр Георгиев Запряновые һунгаба. 38 хүнэй составтай верховно сүүдэй шэнэ состав тэрэшэлэн һунгагдаа. Верховно сүүдэй түрүүлэгшээр Никола Дочев Цветковский һунгагдаба.

Бухарестдэ шатарай уласхоорондын турнир боложо байна

БУХАРЕСТ, февралиин 9. (ТАСС). Дүүрээгүй партинуудые мүнөөдэр наадажа дүүргэбэ. Рэдулеску (Румыни) Толушта (СССР) шүүгдээ. Гроссмейстер Петросян (СССР) Троянеску гэгшые (Румыни) шүүбэ. Спасский (СССР) Ш. Сабое (Румыни), Чоколтя (Румыни) Шайтарые (Чехословаки), Филипп (Чехословаки) Бардые (Норвеги), Милев (Болгари) Троянескуе (Румыни), Слива (Польша) Голомбегые (Англи), Голомбек Рейхерые (Румыни) шүүбэ.

Февралиин 12-то ээлжээтэ 11-дэхи тур болохо байна.

Демократическа залуушуулай Бүхэдэлхэйн федерациин Соведэй сесси дүүрэбэ

ПРАГА, февралиин 9. (ТАСС). Демократическа залуушуулай Бүхэдэлхэйн федерациин Соведэй сесси мүнөөдэр Прагада хүдэлмэрээ дүүргэбэ.

Демократическа залуушуулай Бүхэдэлхэйн федерацида абаха тухай гүйлтатайгаар хандаһан организацинуудай мэдүүлгэнүүдые Совет түгэсхэлэй заседани дээрээ хаража үзэбэ. 13 ороной, тэрэ тоодо Австри, Бельги, Бирма, Инди, Исланди, Иран, Ирак, Непал, Никарагуа ба бусад оронуудай залуушуулай болон студентнүүдэй 17 шэнэ организацинуудые ВФДМ-дэ абаха тухай шиидхэбэри нэгэн һаналаар һайшаагдаа. Мүнөө шэнээр абтаһан организацинуудтай хамтадаа дэлхэйн 88 ороной залуушуулай ба студентнүүдэй организацинууд федерацида ороно.

Совет эмхидхэлэй зарим асуудалнуудые тэрэшэлэн шиидхэбэ. Совет хадаа СССР-эй залуушуулай үмэнэһөө А. Шелепениие ба Чехословакиин залуушуулай үмэнэһөө Ладислав Лисые демократическа залуушуулай Бүхэдэлхэйн федерациин орлогшо-президентнүүдээр һунгаһан байна. Англиин залуушуулай түлөөлэгшэ М. Никсон, Иранай залуушуулай түлөөлэгшэ А. Намази федерациин секретарьнуудаар һунгагдаба.

Харагдаһан асуудалнууд тушаа резолюцинуудай проектнүүд зохихо комиссинуудаар бэлэдхэгдээд, Соведэй сессиин зүбшэн хэлсэлгэдэ табигдаба. Соведэй бүхы документнүүд нэгэн һаналаар абтаба.

Залуушуулай Бүхэдэлхэйн ээлжээтэ гурбадахи конгрессые 1953 оной июлиин 25-да зарлахые Совет шиидэбэ. Конгрессэй зүбшэн хэлсэлгэдэ Совет иимэ асуудалнуудые батална.

1. Залуушуулай Бүхэдэлхэйн хоёрдохи конгрессһээ хойшо демократическа залуушуулай Бүхэдэлхэйн федерациин бэелүүлһэн ажал-ябуулга, мүн эб найрамдалай ба өөһэдынгөө эрхэнүүдэй түлөө тэмсэлдэ залуушуулай зорилгонууд.

2. Шалгалтын комиссиин элидхэл.

3. Демократическа залуушуулай Бүхэдэлхэйн федерациин Соведые ба шалгалтын комиссиие һунгалга.

Совет хадаа залуушуулай Бүхэдэлхэйн гурбадахи конгрессые, эб найрамдалай ба хани барисаанай түлөө залуушуулай болон студентнүүдэй Бүхэдэлхэйн дүрбэдэхи фестивалиие бэлэдхэн үнгэргэлгэдэ эдэбхитэйгээр хабаадахы гэһэн уряатайгаар демократическа залуушуулай Бүхэдэлхэйн федерациин гэшүүд—организацинуудта хандаба. Залуушуулай Бүхэдэлхэйн хоёрдохи конгрессые, залуушуулай ба студентнүүдэй фестивальнуудые үнгэргэлгын дүй дүршэлые хараадаа абажа, Конгрессые ба Фестивалиие бэлэдхэхэ, залуушуулай нэгэдэл бэхижүүлхэ талаар эдэбхитэй ажал-ябуулга дэлгэрүүлхэ бодото хэмжээнүүдые зохёон бэелүүлхые ВФДМ-гэй Гүйсэдкомдо ба секретариадта Совет даалгаба.

Совет хадаа конгрессто бэлэдхэлэй асуудалнуудые зүбшэн хэлсэхын, конгрессто ошохо делегадуудые һунгахын ба тэдээндэ захяа үгэнүүдые зохёохын тула залуушуулай национальна, шажанай, нютагай конгрессүүд ба конференцинүүдые, нютагай залуушуулай организацинуудай суглаануудые хэхэ; залуушуулай национальна, шажанай ба нютагай фестивальнуудые үнгэргэхэ; фестивалиин уласхоорондын, шажанай ба национальна комитедүүдые байгуулха; конгрессэй ба фестивалиин үүргэ ба зорилгонуудые залуушуулда үргэнөөр танюулха, эдэ шухала хэмжээ-ябуулгануудые бэлэдхэхэ хэрэгтэнь национальна организацинуудта шухала туһаламжа хүргэхэ гэжэ һайшаан дурадхаба.

Эб найрамдал хамгаалха арадуудай Конгрессэй уряае ба агуу ехэ табан гүрэнэй правительствонуудта Конгрессэй хандаһан хандалгые ВФДМ-гэй Совет һайшаагаа, Конгрессэй эдэ документнүүдые дэмжэхыень залуушуулай организацинуудые уряалаа.

Соведэй сессиин дүнгүүдые гаргаха зуураа, ВФДМ-гэй генеральна секретарь Жак Дени эб найрамдалай ба өөһэдынгөө эрхэнүүдэй түлөө тэмсэлдэ бүхы оронуудай олон залуушуулые саашадань нигтаруулан жагсааха хэрэгтэ Соведэй абаһан шиидхэбэринүүдэй угаа ехэ удхашанартай байһые тэмдэглэбэ. Залуушуулай Бүхэдэлхэйн гурбадахи конгрессые, эб найрамдалай ба хани барисаагай түлөө залуушуулай болон студентнүүдэй Бүхэдэлхэйн дүрбэдэхи фестивалиие бэлэдхэн үнгэргэлгэ хадаа шэнэ дайнай аюулда эсэргүү, залуушуулай эрилтэнүүдые хангахын түлөө тэмсэлэй хэрэгтэ дэлхэйн демократическа залуушуулай шэнэ оруулалта болохо гэһэн этигэлээ Жак Дени мэдүүлбэ.

Жак Дени ВФДМ-гэй Соведэй сессиие дүүрээ гэжэ соносхобо.

Делегадууд ба суглараһан айлшад демократическа залуушуулай Гимн дуулаба.

Эб найрамдалай түлөө, национальна бэеэ дааһан байдалай түлөө, ерээдүйн түлөө тэмсэлдэ нэгэдэгты!

Дэлхэйн залуушуулда демократическа залуушуулай Бүхэдэлхэйн федерациин Соведэй хандалга

ПРАГА, февралиин 9. (ТАСС). Демократическа залуушуулай Бүхэдэлхэйн федерациин Соведэй сесси бүхы дэлхэйн залуушуулда хандаһан хандалга батала н абаа. Хандалга соонь иигэжэ хэлэгдэнэ:

Бүхы дэлхэйн залуушуул, олон ондоо үзэл бодолтой ба элдэб янзын социальна уг гарбалтай хүбүүд, басагад!

Хүндэтэ ханинар!

1953 оной февралиин 5—9-дэ Прагада суглаа хэһэн демократическа залуушуулай Бүхэдэлхэйн федерациин Совет бидэнэрэй али аляандамнай хамаатай асуудалнуудые зүбшэн хэлсэбэ. Бүхы залуушуулай интересүүдэй тулада тэмсэһэн ябадалаа бүрин мэдэрээд, Совет угаа ехэ удхашанартай шиидхэбэринүүдые абаа.

1953 оной июлиин 25-да Бухарестдэ залуушуулай Бүхэдэлхэйн гурбадахи конгресс, бүхы залуушуулда нээлтэтэй конгресс, залуу үетэнэй ехээр һонирхожо байгаа асуудалнуудые зүбшэн хэлсэхэ конгресс, хамтын хүсөөр эб найрамдалые хамгаалжа болохо юм гэһэн манай этигэлые мэдүүлхэ конгресс зарлахые Совет шиидэбэ.

Залуушуулай олон тоото хүсэлэнгүүдые дэмжэн, Совет хадаа эб найрамдалай ба хани барисаанай түлөө залуушуулай болон студентнүүдэй Бүхэдэлхэйн дүрбэдэхи фестивалиие 1953 оной августын 2—16-да Бухарестдэ хэхэ гэжэ шиидэбэ. Конгресс ба фестиваль хадаа дэлхэйн олон миллион залуушуулай түлөөлэгшэдэй—олон мянган хүбүүд, басагадай уулзаха арга олгохо юм.

Эдэ асари ехэ хэмжээ-ябуулганууд эб найрамдал хүсэгшэ залуушуулай нэгэдэлые саашадань бэхижүүлтэдэ ба харилсан ойлголсолгодо үрэ ехэтэйгээр туһалха юм гэжэ Совет найдана. Эб найрамдалай тулада нэгэдэхэ ёһотойбди, бидэнэр эб найрамдал хүсэнэбди, ушарынь эб найрамдал хадаа зол жаргал тухай манай һаналые бэелүүлхэ арга болэмжо мүн. Эб найрамдал хадаа бидэнэрэй инаглан дурладаг ехэ ороной бэеэ дааһан байдал мүн, энэ хадаа хэгдэжэ байгаа дайнуудые зогсоолго мүн, энэ—хилээмэ, хүдэлмэри, һургуулинууд, стадионууд мүн, энэ—баярта хүхюун дуунууд мүн. Дайн ба тэрээндэ бэлэдхэл хадаа үгырэн хооһорол, деморализаци, богоолшолго мүн, энэ—залуу үетэниие дайнда хабаадуулга, энэ—үхэл мүн.

Имагтал тиимэһээ бидэнэр эб найрамдалай түлөө тэмсэнэбди. Имагтал тиимэһээ бидэнэр эб найрамдал хамгаалха арадуудай Конгрессэй үнэн зүб дурадхалнуудые, нэн түрүүндэ, агуу ехэ табан гүрэнэй хоорондо Эб найрамдалай Пакт баталха тухай дурадхалые эрид шууд дэмжэнэбди. Энэ Пакт жаргалта һайхан ерээдүйн найдабари мүн, тэрэнэй түлөө хүсэеэ хайрлангүй тэмсэхэбди.

Бүхы дэлхэйн залуушуул! 88 ороной 75 миллион залуушуулай үмэнэһөө, демократическа залуушуулай Бүхэдэлхэйн федерациин Совет өөһэдынгөө ажалладаг ба ажаһуудаг газар бүхэндэ нэгэдэгты, тэмсэлэй нэгэдэл бэхижүүлэгты гэжэ таанадые уряална.

Элдэб олон хэмжээ-ябуулгануудые бэелүүлэн, залуушуулай Бүхэдэлхэйн гурбадахи конгрессые, эб найрамдалай ба хани барисаанай түлөө залуушуулай болон студентнүүдэй Бүхэдэлхэйн дүрбэдэхи фестивалиие бэлэдхэгты!

Эб найрамдал хамгаалха арадуудай Конгрессэй абаһан шиидхэбэринүүдэй илалтын түлөө тэмсэгты!

Хүбүүд, басагад!

Эб найрамдалай түлөө, национальна бэеэ дааһан байдалай түлөө тэмсэлдэ нэгэдэгты!

КОРЕЙДЭХИ СОБЫТИНУУД

АРАДАЙ АРМИИН ГЛАВНА КОМАНДОВАНИИН МЭДЭЭСЭЛ

ПХЕНЬЯН, февралиин 10. (ТАСС). Арадай армиин соединенинүүд ба Хитадай арадай һайндуратанай частьнууд бүхы фронтнууд дээрэ американо-английска интервентнүүдтэ ба лисынмановска сэрэгүүдтэ эсэргүү нютагай шанартай байлдаануудые хэбэ гэжэ Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын Арадай армиин Главна командовани мүнөөдэр мэдээсэбэ.

Мүнөөдэр Арадай армиин зенитнэ частьнууд ба дайсанай самолёдуудые агнан буудагшад дайсанай 3 самолёт унагаажа, 5 самолёдыень гэмтээбэ.

ПХЕНЬЯН, февралиин 11. (ТАСС). Корейскэ Арадай армиин соединенинүүд ба Хитадай арадай һайндуратанай частьнууд бүхы фронтнууд дээрэ американо-английска интервентнүүдтэ ба лисынмановска сэрэгүүдтэ эсэргүү артиллерийскэ байлдаануудые хэбэ гэжэ Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын Арадай армиин Главна командовани мүнөөдэр мэдээсэбэ. Фронтнууд дээрэ онсо хубилалтанууд болоогүй.

Дайсанай самолёдуудые агнан буудагшад мүнөөдэр дайсанай 2 самолёт унагаагаа.

СССР-һээ Израильда байгаа миссиин территори дээрэ бомбо тэһэрбэ

ТЕЛЬ-АВИВ, февралиин 11. (ТАСС). Февралиин 9-дэ хара һанаата этэгээдүүд Израильдахи советскэ миссидэ эсэргүү террористическэ ябуулгые полициин зүбшөөлтэйгөөр хэһэн байна. Энэ үдэрэй 22 час 35 минутада СССР-эй миссиин территори дээрэ гэмтэ этэгээдүүд бомбо тэһэлбэ. Тиихэдэнь, посланнигай һамган К. В. Ершова, миссиин сотруднигай һамган А. П. Сысоева ба миссиин сотрудник И. Г. Гришин гэгшэд шархатаа. Миссиин байшангай зарим хубинь һандаргагдаа.

Энэ хорото бузар гэмтэ хэрэгэй хэгдэхын урда тээ Советскэ Союзда эсэргүү хардалгын үргэн кампани Израилиин тусхай нюурнуудай хабаадалгатайгаар хэгдэбэ гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Тэдэ нюурнууд Советскэ Союзда эсэргүү, СССР-һээ Израильда байгаа дипломатическа миссидэ эсэргүү дайсан харша ябуулгануудые элеэр тухирна.

Арад ниитын баалалтаар французска министр тушаалһаа гараба

ПАРИЖ, февралиин 10. (ТАСС). Гитлеровскэ эзэмдэлгын үедэ французска патриодуудые зобоожо байһан урдын петэновец, элүүрые хамгаалгын министр Андрэ Бутеми тушаалһаа гараха баатай болоо гэжэ парижска бүхы газетэнүүд мэдээсэнэ.

«Правительствода Бутемиин хабаадаһан ушарһаа тохёолдоһон зэхихогүй байдалда эсэс табихын тула правительство ямар хэмжээнүүдые абаха һанаатай байнаб» гэжэ депутат-коммунист Жан Пронтын табиһан асуудал зүбшэн хэлсэхые Национальна суглаан 340 голосоор шиидэбэ. Буруушаажа 209 хүн голосовалаа. Пронтын табиһан асуудалые февралиин 17-до зүбшэн хэлсэхэ гэжэ шиидхэгдэһэн байгаа. Бутемиин хэрэг правительственна кризистэ хүргэжэ болохо юм гэжэ бодоходоо, зонхилхы нюурнууд февралиин 17-ной урда тээ «һайн дураараа» тушаалһаа гараһыень Бутемиие хашаха баатай болобо.

Энэ ушарые тэмдэглэхэ зуураа, Андрэ Стиль «Юманите» газетын түрүү статья соо иигэжэ тэмдэглэнэ: министр-петэновецые тушаалһаань гаргаха гэжэ французска арад правительствые хашаһан байна. Бутемиие элирүүлһэн ба тэрэниие правительствоһаа намнахые эриһэн Французска коммунистическэ партиин ябуулгануудые арад дэмжэбэ.

Американска дайшадай шуһата шэнэ хэрэгүүд

ЛОНДОН, февралиин 10. (ТАСС). Рейтер агентствын токийска корреспондентын мэдээсэлһээ харахада, үсэгэлдэр Кочжедо арал дээрэхи сэрэгэй пленэйхидэй лагерьта сэрэгэй пленэй нэгэ хүн алагдажа, 38 хүн шархатаа, тэдэнэй 13 хүниинь хүндөөр шархатаа гэжэ «ООН-эй зэбсэгтэ хүсэнүүдэй» командовани соносхобо. «Нэгэдэмэл Нацануудай сэрэгүүд сэрэгэй пленэйхидтэ эсэргүү гранатануд ба буу зэбсэгүүдые хэрэглэбэ» гэжэ командованиин мэдүүлгэ соо хэлэгдэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «Үгытэй байһандаа зэмэтэй бэшэ» гэжэ зүжэгэй 3-дахи ... Пелагея Егоровнагай ролиие нүхэр Ф. Пирогова (зүүн гэрһаа) наадана, Любуш... —З. Конечных, Анна Ивановна —Н. Гоголич, Митиие—А. Путря наадажа ба...

А. Мантаевай фото

УЛАН-УДЫН МЯХАНАЙ КОМБИНАДТА

Уранһайханай самодеятельностиин коллектив

Комбинадай уранһайханай самодеятельностиин коллектив хүдэлмэришэдэйнгөө дунда ехэ хүндэтэй болонхой. Энэ коллектив уранһайханай хүтэлбэрилэгшэ нүхэр Белярскын хүтэлбэри доро элдэб янзын зүжэг наадануудые, дуу ба ород арадай хатар гоё һайханаар найруулан табижа, олоной дура сэдьхэл буляана.

Мүнөө тус коллектив А. Н. Островскын «Үгытэй байһандаа зэмэтэй бэшэ» гэжэ зүжэг бэлдэжэ байна. Энэ зүжэгые комбинадайнгаа хүдэлмэришэдэй эрилтээр тэдэнэр гурбадахяа шэнэлэн табижа байна.

Пьесын гол рольнуудта нүхэд Пирогова, Конечных, Путря, Балков, Татарников ба бусад шадабаритай бэрхээр наадажа, олониие һонирхуулна.

Мүн энэ зүжэг табилгада хоровой кружогойхид хабаадалсаха зуураа түрын дуунуудые иралгуу гоёор дууланад.

Үнэтэ үүсхэл

Холодильна цехын коллектив (начальнигынь нүхэр Костриков) энэ жэлдэ үнэтэ үүсхэл гаргаба. Энээнһээ урда цехын хадагалалгын камерые комбинадай барилгын бригада дулаан болоходо заһабаридаг байгаа һаа, мүнөө энэ хүдэлмэриие дулаан болохые хүлеэнгүйгөөр өөһэдынгөө хүсөөр дүүргэхэ гэжэ тус цехынхид шиидэбэ. Энэ зорилгые амжалтатайгаар дүүргэхын тула цехын олонхи хүдэлмэришэд хоёрдохи мэргэжэлые шудалба. Тэдэнэй тоодо модошо дарханай, бетонщигуудай, ... структорай мэргэжэл шудалһан хүнүүд бии.

Жэшээлхэдэ, ашаа тээгшэдэй бригада (бригадирынь Бурдуковский) № 103 камерые шала һэлгэхэ гэһэн даалгабари абаһан юм. Энэ даалгабаряа тус бригадынхид амжалтатайгаар дүүргээд, мүнөө штукатурка хэжэ ба асфальт табижа байна. Тиихэ зуураа даалгабаряа 150 процентһээ доошо бэшээр дүүргэнэд.

Энэ үнэтэ үүсхэлые комбинадай бусад цехүүд дэмжэн абаа.

Шатаршадай уулзалга

Колбасна цехын улаан б... лангай совет шатаршадай мүрысөөе үнгэргэжэ байна. Энэ цехын 14 хүдэлмэришэн ... баадалсана. Түрүүшын уулзалгада Крутько шатаршан Рупышев, Вараксин, Агафонов ба Гулькин гэгшэдые шүүжэ түрүү һуури эзэлээ.

Н. Святогор.

Харагшадай конференци

Республикын бурят драмын театрын коллектив һүүлэй 2 һара соо аймагуудаар ябажа, һунгагшадта 60 тухай зүжэгүүдые харуулаа. Тэдэнэр Сэлэнгын, Бичурын, Мухаршэбэрэй, Заиграйн аймагуудай 16 колхозуудаар, 4 МТС, 3 леспромхоз болон бусад предприятинуудаар ябаһан байна.

Культурын байшангууд, клубууд, улаан булангуудта тус театрын артистнууд Г. Мухтаровай «Булын нэрэ хүндэ», К. Гольдониин «Хоёр һайдуудай зарса» гэһэн пьесэнүүдые табяа. Харагшад артистнуудые ехэ хүндэтэйгөөр угтаһан байна.

Һаяхан Кяхтын аймагай кул... рын байшан соо театр харагшадай конференци үнгэргөө. Тус театрын табиһан зүжэгые зүбшэн хэлсэлгэдэ 200 гаран албахаагшад, колхозннгууд хабаадалсаа. Үгэ хэлэгшэд БМАССР-эй габьяата артистнар Н. Е. М...нов, М. Н. Степанова гэгшэдэй наадаһаниие тэмдэглэбэ.

Мүнөө тус театрын коллектив агуу ехэ уранзохёолшо Н. В. Гоголиин «Ревизор» гэһэн комеди, Я. Галанай пьесэ бэлэдхэжэ байна.

Н. Симонов

Семинар болобо

Һаяхан Хойто-Байгалай аймагай центртэ культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэдэй 4 үдэрэй семинар болобо.

Семинарта хабаадагшад культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэриин зорилгонууд тухай асуудал зүбшэн хэлсээ.

Эдэнэртэ «СССР-тэхи социализмын экономическа проблемэнүүд» гэжэ нүхэр Сталинай зохёол тухай, «Шэнэ табанжэл социализмын эгуу... ехэ хүсые гэршэлэн харуулна», «Культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаанууд нютагай Соведүүдтэ һунгуулиин кампаниин үедэ» ... ба бусад темэнүүдээр лекцинүүд уншагдаба.

Семинарта хабаадагшад культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэриие һайжаруулха социалистическэ уялга... дые абаа.

Н. Волегжанин

Тобшо һонинууд

★ **«Охотник» общество эмхидхэгдэбэ.** Курумканай аймагай ангуушадай суглаан боложо, тэрэ суглаан дээрэ «Охотник» гэжэ общество эмхидхэгдэбэ. Общеествын түрүүлэгшээр нүхэр Капустин томилогдоо.

★ **Улаан тугта фермэ.** Калининай нэрэмжэтэ колхозой (Курумкан) малшадай хоорондохи мүрысөөнэ хониной-товарна фермынхид (даагшань нүхэр Б. Аюшеев) илажа, колхозойгоо правлениин ба парторганизациин дамжуулгын Улаан туг абаба.

★ **Ангуушадай олзо.** Хорин... магай Калининай нэрэмжэтэ ко... зой ангуушад нүхэд С. Жамб... Г. Банчиков гэгшэд жэл бүх... хэдэн мянган түхэригэй ангай гүрэндөө тушаадаг. Һүүлэй м... нэй ёһоор эдэ хоёр ангуушад ... дээрээ 8 мянган түхэригэй ангай... һа тушааһан байна. Һунгалтын ... болотор үшөө 1000—1000 түхэр... ангай арһа тушааха уялган... абанхай.

Редактор Б. Ц. ЦЫЖИПОВ

Мүнөөдэр кинотеатрнуудта

«ПРОГРЕСС» кинотеатрта — «Голота казак тухай бодол» (12 часта), «Венгерскэ аялга» (11, 16, 18, 20 ба 22 часта).

«ЭРДЭМ» кинотеатрта — «А... аалаяр ниидэгшэ» (11, 14 ба 16 ча...), «Опасное сходство» (18, 20 ба 22 ча...та).

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—23, заместителя редактора—7-85, отв. секретаря—3-23. Отделов: партийной жизни, сельского хозяйства —10-17, пропаганды и переводов—6-84, культуры и быта, промышленности —4-52, мест. информации и писем — 11-05. Для междугородных переговоров —16.

Н—00471. Типография Управления по делам полиграфической промышленности, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР. Тираж 10.000